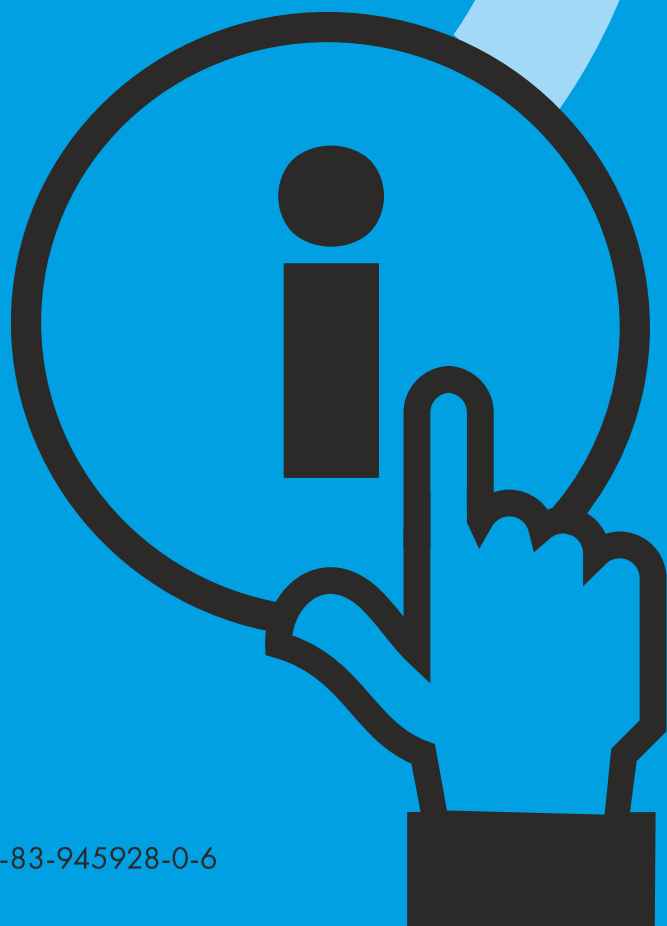

ŁÓDZKI INFORMATOR DLA SENIORÓW

ISBN 978-83-945928-0-6

1. AKTYWNY SENIOR	3
1.1. Łódź kreuje dla seniorów – działania Zespołu ds. Seniorów	4
1.2. Sport i Rekreacja	6
1.3. Kultura	8
1.4. Uniwersytety / Akademie III Wieku	10
1.5. Kluby Seniora	12
1.6. Partycypacja Społeczna seniorów	13
1.7. Miejska Rada Seniorów	14
2. INFORMACJA O UPRAWNIENIACH I ULGACH PRZYSŁUGUJĄCYCH NIEPEŁNOSPRAWNYM SENIOROM	15
2.1. Transport	16
2.2. Wybrane świadczenia	19
2.3. Pomoc społeczna	27
2.4. Praca osób niepełnosprawnych	31
2.5. Abonament radiowo – telewizyjny	35
2.6. Telekomunikacja	36
2.7. Dofinansowanie ze środków PFRON	39
2.8. Inne uprawnienia	43
2.9. Informacje adresowe	44
3. POMOC / WSPARCIE	47
3.1. Nieodpłatna pomoc prawna	48
3.2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	52
3.3. Policja i Straż Miejska	56
3.4. Miejski Rzecznik Konsumentów	59
3.5. Telefon życzliwości	60
4. ZDROWIE	61
4.1. Świadczenia Zdrowotne oraz leczenie uzdrowiskowe	62
4.2. Szpitale / opieka specjalistyczna	66
4.3. Nocna i świąteczna opieka medyczna	72
5. BAZA TELEADRESOWA / PRZYDATNE KONTAKTY	77
5.1. Dzielnicowe Centra Aktywnego Seniora	78
5.2. Oddziały ds. Obsługi Mieszkańców UMŁ	78
5.3. Ośrodki Sportowo – Rekreacyjne	78
5.4. Parki / Zieleń Miejska	79
5.5. Domy Kultury / Ośrodki Kultury	81
5.6. Teatry / muzea	82
5.7. Biblioteki	82
5.8. Uniwersytety III Wieku	87
5.9. Kluby Seniora	87
5.10. MOPS/Domy Dziennego Pobytu / Domy Pomocy Społecznej	89
5.11. Telefony alarmowe	92

ISBN 978-83-945928-0-6

1. AKTYWNY SENIOR

- 1.1. ŁÓDŹ KREUJE DLA SENIORÓW
– DZIAŁANIA ZESPOŁU DS. SENIORÓW**
- 1.2. SPORT I REKREACJA**
- 1.3. KULTURA**
- 1.4. UNIWERSYTETY / AKADEMIE III WIEKU**
- 1.5. KLUBY SENIORA**
- 1.6. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA SENIORÓW**
- 1.7. MIEJSKA RADA SENIORÓW**

1.1. ŁÓDŹ KREUJE DLA SENIORÓW - DZIAŁANIA ZESPOŁU DS. SENIORÓW

W ramach „Polityki zdrowia dla Miasta Łodzi 2020+” realizowany jest program „Aktywizacja 60+”, który ma poprawić jakość życia łódzkich seniorów. 28 marca 2012 r. w ramach struktury organizacyjnej UMŁ został powołany Zespół ds. Seniorów – oficjalna komórka, która projektuje oraz koordynuje działania na rzecz seniorów służące zwiększeniu ich uczestnictwa w życiu społecznym, szczególnie w obszarze edukacji, zdrowia, kultury i sportu.

Do zadań Zespołu ds. Seniorów należy:

1. Tworzenie i koordynowanie projektów dedykowanych osobom 60+ w Łodzi;
2. Wspieranie i promowanie inicjatyw seniorskich;
3. Tworzenie sieci kontaktów oraz współpracy pomiędzy Urzędem Miasta Łodzi i sektorem pozarządowym;
4. Zbieranie oraz udostępnienie aktualnej oferty Miasta dedykowanej osobom 60+.

Kontakt

Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UMŁ

91-066 Łódź, ul. Zachodnia 47, p.122

Tel.: 42 638 47 30

E-mail: seniorzy@uml.lodz.pl

PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ ZESPÓŁ DS. SENIORÓW

■ PORTAL WWW.SENIORZY.UML.LODZ.PL

Zespół ds. Seniorów prowadzi portal internetowy skierowany do łódzkich seniorów oraz do liderów środowisk seniorskich - www.seniorzy.uml.lodz.pl. Podstawowym celem portalu jest dostarczenie możliwie szerokiej informacji o różnorodnych działaniach realizowanych w Łodzi dla grupy wiekowej 60+ przez jednostki samorządowe, instytucje, organizacje pozarządowe i firmy (partnerów Miejskiej Karty Seniora), których działalność służy zaspokojeniu potrzeb seniorów.

■ MIEJSKA KARTA SENIORA

Program Miejska Karta Seniora to projekt skierowany do osób powyżej 60 roku życia mieszkających na terenie Miasta Łodzi. Każdy mieszkaniec miasta, który ukończył 60 lat, może korzystać z przygotowanych ofert, poprzez okazanie Karty Seniora, w punktach wskazanych przez partnerów projektu. Wśród partnerów znajdują się przychodnie rehabilitacyjne, restauracje, ośrodki sportowo – rekreacyjne, ośrodki wypoczynkowe i wiele innych.

Miejską Kartę Seniora można otrzymać bezpłatnie w Oddziałach ds. Obsługi Mieszkańców UMŁ (adresy: rozdział 5.2.). Aby otrzymać Miejską Kartę Seniora należy zgłosić się do wybranego Oddziału ds. Obsługi Mieszkańców UMŁ oraz wypełnić wniosek. Po wypełnieniu wniosku oraz okazaniu dowodu osobistego Karta zostanie wydana.

■ DZIELNICOWE CENTRA AKTYWNEGO SENIORA

Dzielnicowe Centra Aktywnego Seniora służą wszechstronnej aktywizacji oraz integracji społecznej osób starszych w pobliżu miejsca zamieszkania. W Dzielnicowych Centrach seniorzy mogą korzystać z szerokiej oferty w ramach czterech bloków tematycznych (Akademia III Wieku, Aktywny Senior / Nowe Technologie / Kultura) oraz zasięgać bezpłatnie porad prawnika i psychologa.

Aktualna oferta Centrów Aktywnego Seniora dostępna jest na portalu: www.seniorzy.uml.lodz.pl oraz pod numerami telefonów Dzielnicowych Centrów Aktywnego Seniora.

Dane kontaktowe DCAS: rozdział 5.1.

■ PUDEŁKO ŻYCIA

Ta prosta i skuteczna akcja jest skierowana do osób starszych, schorowanych oraz samotnych. Pomoże w sytuacji, gdy służby medyczne muszą szybko reagować, a brak kontakt z poszkodowanym może dramatycznie opóźnić akcję.

Projekt zakłada umieszczenie w pudełku wszystkich ważnych informacji o pacjencie takich jak: informacje o chorobach, alergiach, przyjmowanych lekach, ale również telefony osób bliskich, które należy powiadomić o stanie zdrowia lub pobycie w szpitalu osoby poszkodowanej.

Pudełka Życia wydawane są bezpłatnie m.in. :

- w Dzielnicowych Centrach Aktywnego Seniora (adresy: rozdział 5.1.);
- w Oddziałach ds. Obsługi Mieszkańców UMŁ (adresy: rozdział 5.2.).

■ ŁÓDZKIE SENIORALIA

Głównym celem majowych Dni Seniorów, jest zachęcenie osób 60+ do aktywnego stylu życia, poszerzania wiedzy, rozwijania pasji, a także wskazanie miejsc, w których mogą rozwijać swój potencjał. W Łódzkie Senioralia włączają się organizacje pozarządowe, instytucje, podmioty działające na rzecz osób starszych oraz partnerzy Miejskiej Karty Seniora.

Program wydarzenia składa się z trzech etapów:

1. Uroczysta inauguracja: przekazanie Seniorom kluczy do bram miasta przez Prezydenta Miasta Łodzi, stoiska partnerów, występy artystyczne, pokazy, wręczenie informatorów z harmonogramem wydarzeń.
2. Wydarzenia dla seniorów podzielone na 5 kategorii: edukacja, kultura, sport/ rekreacja, porady/drzwi otwarte i zdrowie.
3. Targi Seniora: stoiska wystawowe partnerów, wykłady, występy, badania profilaktyczne, warsztaty edukacyjno-sportowe.

W trakcie trwania łódzkich Senioraliów posiadacze Miejskiej Karty Seniora mają zapewnione bezpłatne przejazdy komunikacją miejską oraz 50% zniżki na usługi wybranych partnerów Miejskiej Karty Seniora.

■ **PROJEKT „60+ WOLONTARIAT”**

Ideą projektu jest tworzenie grupy Seniorów - Liderów, którzy wiedzę nabywaną w trakcie comiesięcznych spotkań, dzielą się z rówieśnikami i bliskimi.

Każde spotkanie otwiera wykład tematyczny. Po prelekcji koordynator projektu wręcza uczestnikom wykaz wydarzeń (sportowych, rekreacyjnych, kulturalnych, edukacyjnych, zdrowotnych) odbywających się w Łodzi w najbliższym okresie a także przedstawia projekty organizacji pozarządowych, w których osoby 60+ mogą brać udział, jako uczestnicy lub wolontariusze.

Osoby chętne do udziału w spotkaniach zachęcamy do kontaktu z Zespołem ds. Seniorów.

■ **KURSY I WARSZTATY KOMPUTEROWE**

Zespół ds. Seniorów we współpracy z Latarnikami Polski Cyfrowej organizuje kursy komputerowe oraz warsztaty „Senior w Sieci”.

Uczestnicy kursów uczą się obsługi komputera na poziomie podstawowym lub rozszerzonym. Podczas odbywających się raz w miesiącu warsztatów „Senior w Sieci” osoby starsze poznają funkcjonalności wybranych portali i poszerzają swoją wiedzę z zakresu korzystania z Internetu.

Informacje i zapisy

Aby uzyskać informacje dotyczące naboru na kolejne kursy oraz terminów i tematyki warsztatów "Senior w Sieci" zachęcamy do kontaktu z Zespołem ds. Seniorów.

Materiał opracowany przez Zespół ds. Seniorów Umł

1.2. SPORT I REKREACJA

■ **Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Łodzi**

organizuje szereg zajęć sportowo – rekreacyjnych, w których seniorzy mogą brać udział nieodpłatnie.

Oferta zajęć dla seniorów:

- ćwiczenia wzmacniające mięśnie przykręgosłupowe i brzucha- zajęcia odbywają się na terenie w Pływalni „Wodny Raj”;
- nordic walking - zajęcia odbywają się na terenie obiektów: Obiekt Rekreacyjny „Stawy Jana”, Park im. 3-go Maja, Park im. Poniatowskiego, Park im. Piłsudskiego, Park im. Mickiewicza, Pływalnia "Wodny Raj",
- Tai Chi - zajęcia odbywają się na terenie Hali Sportowej Wielofunkcyjnej przy ul. Skorupki 21;
- aerobik dla seniorów - zajęcia odbywają się na terenie Hali Sportowej Wielofunkcyjnej przy ul. ks. Skorupki 21;
- gra w bule – zajęcia odbywają się na terenie Parku im. 3-go Maja;
- gimnastyka ogólnorozwojowa – zajęcia odbywają się na terenie Hali Sportowej przy ul. Małachowskiego 7, terenie Hali Sportowej Wielofunkcyjnej przy ul. ks. Skorupki.

Ponadto na terenie Pływalni „Wodny Raj” seniorzy mogą wziąć udział w gimnastyce w wodzie po opłaceniu biletu wstępu do obiektu.

Terminy zajęć dostępne są na stronie www.mosir.lodz.pl oraz pod numerem telefonu 42 27 21 428.

Adresy Ośrodków Sportowo - Rekreacyjnych: rozdział 5.3.

Materiał udostępniony przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Łodzi

■ Zarząd Zieleni Miejskiej w Łodzi - sport i rekreacja na terenach parków miejskich

Zarząd Zieleni Miejskiej realizuje projekt Zielona Łódź, który obejmuje wszelkie działania promujące tereny zielone Łodzi, a w szczególności miejskie parki, Ogród Botaniczny, Leśnictwo Miejskie.

Celem istnienia Zielonej Łodzi jest organizowanie w przestrzeni publicznej różnego rodzaju otwartych imprez i aktywności skierowanych do szerokiego grona społeczności. Zwiększenie potencjału rekreacyjnego parków i jednostek podległych Zarządowi Zieleni Miejskiej realizowane jest poprzez podejmowanie współpracy z organizacjami, instytucjami, placówkami, z którymi Zarząd wspólnie organizuje wydarzenia kulturalne i sportowe, plenerowe koncerty, wernisaże, zajęcia warsztatowe itp.

Integralną częścią Zielonej Łodzi jest portal internetowy www.zielonalodz.info, którego głównym celem jest informowanie społeczność nie tylko lokalną o ofercie spędzenia wolnego czasu na terenach zielonych Łodzi. Serwis ten kumuluje wszelką wiedzę dotyczącą łódzkich parków, ich lokalizacji i funkcjonalności.

Poza wydarzeniami sportowo - rekreacyjnymi, edukacyjnymi oraz kulturalnymi realizowanymi w ramach Zielonej Łodzi, mieszkańcy naszego Miasta mogą aktywnie spędzać czas w wybranych parkach, wykorzystując dostępną infrastrukturę oraz udogodnienia.

PARK MIEJSKI	SPORT / REKREACJA
Park im. ks. J. Poniatowskiego (przy Pańskiej)	siłownia
Park im. J. Piłsudskiego (Zdrowie, Ludowy)	siłownią, miejsce grillowe, trasa narciarska, kompleks boisk
Park Sielanka	boisko do piłki nożnej, stoliki do tenisa stołowego
Park im. J. Słowackiego (Wenecja)	stoliki szachowe, stoły do pingponga
Park im. J. Dąbrowskiego	siłownia, miejsce grillowe
Skwer im. H. Dubaniewicza (Młodości)	siłownia ,stoliki szachowe
Park "Źródła Olechówki"	miejsce grillowe

Park im. R. Baden-Powella	stoły do pingponga, boisko do koszykówki
Park Źródlika I	stoły do pingponga
Park Nad Jasieniem	miejsce grillowe, boisko do siatkówki
Park Podolski	siłownia, tor rolkarski, stoliki szachowe, stoły do pingponga
Park im. Gen. M. Zaruskiego (daw. Krasickiego lub Na Stokach)	stoły do gier planszowych
Park Górka Widzewska	boiska do gier zespołowych i tenisa, siłownia
Park im. St. Staszica	stoliki szachowe
Park im. A. Struga	siłownia
Park Staromiejski	siłownia oraz stoliki szachowe
Park im. A. Mickiewicza (Julianów)	stoły do tenisa stołowego, altana boisko do koszykówki
Park Piastowski	stoliki szachowe oraz do tenisa stołowego, siłownia
Park Żeromskiego	siłownia

Szczegółowy wykaz parków: rozdział 5.4.

Materiał udostępniony przez Zarząd Zieleni Miejskiej w Łodzi

1.3. KULTURA

Miejskie instytucje kultury na terenie Miasta Łodzi posiadają w swojej ofercie zarówno zniżki, jak i specjalne wydarzenia dedykowane seniorom.

Oferta miejskich instytucji kultury dla seniorów:

■ **MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA ŁÓDŹ - BAŁUTY** **IM. STANISŁAWA CZERNIKA**

W wybranych filiach MBP Łódź – Bałuty odbywają się warsztaty (komputerowe, rękodzieła), indywidualne konsultacje z zakresu obsługi komputera oraz spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki.

■ **MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA ŁÓDŹ - GÓRNA**

Wybrane filie MBP Łódź - Górna organizują dla seniorów rozrywkę umysłową dla dorosłych (Brydż oraz Klub szachowy - „Szach – Mat”), spotkania w ramach Uniwersytetu Bibliotecznego, Dyskusyjnego Klubu Książki, Przegląd Filmu Amatorskiego 60+ , Rozłogi 2016. Festiwal Aktywności Literackiej Seniorów i Przyjaciół im. Dagmara Izara. W wybranych filiach prowadzone są również warsztaty (psychologiczne, rękodzieła artystycznego prowadzone przez Klub Rzemiosła Artystycznego Arte).

■ **MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA ŁÓDŹ - POLESIE**

W wybranych filiach MBP Łódź - Polesie odbywają się warsztaty (plastyczne, rękodzielnicze), otwarte spotkania Stowarzyszenia Mieszkańców Osiedla im. J. Montwiłła – Mireckiego, Dyskusyjnego Klubu Książki, Klubu Seniora, Klubu Brydżowego oraz w ramach projektu Katamaran literacki (warsztaty literackie i poetyckie, spotkania autorskie, wieczory poetyckie oraz poezji śpiewanej). Filie Miejskiej Biblioteki Publicznej Łódź - Polesie oferują także udogodnienia dla niedowidzących - czytnik, poet compact, folie powiększające oraz audiobooki i książki z dużym drukiem.

■ **MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA ŁÓDŹ - ŚRÓDMIEŚCIE IM. ANDRZEJA STRUGA**

Wybrane filie MBP Łódź - Śródmieście oferują seniorom warsztaty komputerowe oraz spotkania Klubu rękodziela.

■ **MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA ŁÓDŹ - WIDZEW**

Filie MBP Łódź - Widzew posiadają w ofercie warsztaty plastyczne, komputerowe, prelekcje, wystawy oraz wycieczki, spotkania aktywizujące seniorów tj. Dobra Tradycja Retro - promowanie zanikających hobby czy ginących zawodów, Biblioteczny Klub Brydżowy, Dyskusyjny Klub Książki - Spotkanie z książką mówioną,

Szczegółowe informacje dot. ofert dla seniorów realizowanych w poszczególnych filiach dostępne są w Miejskich Bibliotekach Publicznych. Dane teleadresowe: rozdział 5.7.

■ **MUZEUM MIASTA ŁODZI**

Muzeum Miasta Łodzi organizuje dla seniorów różnorodne spotkania, warsztaty teatralne oraz plastyczne.

■ **TEATR LALEK ARLEKIN IM. HENRYKA RYLA W ŁODZI**

Fokus na... Artystę! To cykliczna impreza dla osób dorosłych, w tym seniorów, na którą składa się oprowadzanie kuratorskie po wystawie w Galerii A oraz laboratorium artystyczne, związane z oglądaną wystawą, prowadzone przez kuratora galerii, dr Joannę Hrk. Formuła projektu zakłada zapoznanie uczestników z postacią artysty i pracami prezentowanymi w Galerii A. Omawiane są także związki prac artysty z teatrem, formalna analiza dzieła, jego technologia, kompozycja, użyte środki ekspresji, w końcu inspiracje. Po części teoretycznej, która ma formę mini wykładu i dyskusji, następuje część praktyczna, w której uczestnicy samodzielnie wykonują prace plastyczne, pozostające w tej samej konwencji i stylistyce, co prace analizowanego twórcy.

■ **TEATR PINOKIO W ŁODZI**

Misją Teatru jest przygotowywanie spektakli repertuarowych oraz działań z pogranicza różnych dziedzin twórczości dla widzów w każdym wieku. Seniorzy mogą skorzystać z oferty Teatru Pinokio jako opiekunowie oraz organizatorzy czasu wolnego dzieci. Specjalnie dla nich przygotowano warsztaty międzypokoleniowe (warsztaty opowiadania historii, warsztaty plastyczno-teatralne czy improwizacji muzycznej).

■ **TEATR MUZYCZNY W ŁODZI**

W każdym miesiącu w repertuarze Teatru znajdują się dwa spektakle, na które seniorzy 60+ mogą kupić bilety w promocyjnej cenie - 15 zł.

■ **TEATR POWSZECHNY W ŁODZI**

Teatr Powszechny w Łodzi zaprasza seniorów na specjalnie dla nich zorganizowane prezentacje wybranych przedstawień. Inicjatywa Teatru "Spektakle dla emerytów" ma zachęcić osoby dojrzałe do jak najaktywniejszego uczestnictwa w kulturze.

Bilet na spektakl kosztuje 10 zł.

Wykaz miejskich instytucji kultury: rozdział 5.5. - 5.7.

Materiały udostępnione przez Wydział Kultury UMŁ

1.4. UNIWERSYTETY / AKADEMIE III WIEKU

■ **ŁÓDZKI UNIWERSYTET TRZECIEGO WIEKU IM. HELENY KRETZ**

ŁUTW im. Heleny Kretz istnieje od 1979 roku, jako pierwsza placówka w regionie i szósta w Polsce. Wykłady z różnych dziedzin odbywają się dwa razy w tygodniu. Wykładowcami są uznani naukowcy i znani ludzie kultury. W ramach oferty edukacyjnej ŁUTW odbywa się także 25 typów różnorodnych zajęć w formie sekcji, warsztatów, kursów i lektoratów tj. kursy komputerowe i warsztaty fotograficzne, a także zajęcia z nowych technologii, na których słuchacze poznają najnowsze urządzenia elektroniczne. Aktywnie działa sekcja turystyki (spacery po Łodzi oraz wyjazdy do regionu i bardziej odległych miejsc w Polsce) oraz 19 grup gimnastycznych i 4 na basenie. W ponad 30 grupach 250 osób uczy się 6 języków. Zajęcia odbywają się w systemie semestralnym. Rok akademicki składa się z dwóch semestrów. Każdy z nich trwa 4 miesiące a wakacje też 4 miesiące.

ŁUTW ściśle współpracuje z Uniwersytetem Łódzkim a także z instytucjami kultury: muzeami, Domem Literatury oraz z Filharmonią Łódzką.

Zapisy na ŁUTW trwają od kwietnia do końca czerwca.

■ **UNIWERSYTET TRZECIEGO WIEKU POLITECHNIKI ŁÓDZKIEJ**

Podstawową formą działalności UTW PŁ są wykłady popularno-naukowe m.in. z obszarów: ochrony zdrowia, prawa i finansów, kultury i sztuki, literatury i poezji, nauk społecznych, psychologii i socjologii oraz rozwoju techniki. Dodatkowo Słuchacze UTW PŁ mogą rozszerzyć zajęcia o lektoraty języków obcych, informatykę, plastykę, gimnastykę, Nordic Walking oraz spacer z przewodnikiem po mieście Łodzi. Słuchacze UTW PŁ są rekrutowani spośród kandydujących w kolejności zgłoszeń w ramach limitu dostępnych miejsc. Zajęcia w Uniwersytecie Trzeciego Wieku odbywają się w roku akademickim obejmującym dwa semestry.

■ **UNIwersYTET TRZECIEGO WIEKU FUNDACJI KATOLICKIEGO GIMNAZJUM I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO IM. JANA PAWŁA II W ŁODZI**

W UTW mogą brać udział aktywne osoby powyżej 55 roku życia - emeryci, renciści. Zajęcia realizowane są poprzez cotygodniowe wykłady i warsztaty o tematyce ekonomicznej, społecznej oraz dotyczące innych dziedzin, na przykład medycyna, zdrowe odżywianie, psychologia czy nawet podróże. Ponadto prowadzone są zajęcia konwersacyjne z języka angielskiego i niemieckiego oraz zajęcia ruchowe opracowane specjalnie z myślą o seniorach.

Zapisy w Ośrodku Sportowym przy ul. Wici 45, p. 106 we wtorki i czwartki w godz. 15:00 - 16:00.

■ **SALEZJAŃSKI UNIWERSYTET TRZECIEGO WIEKU**

Uniwersytetowi przyświecają ideały założyciela Towarzystwa Salezjańskiego - św. Jana Bosko: Rozum, Religia, Miłość. Zajęcia realizowane są trzy razy w tygodniu i obejmują różnotematyczne wykłady, fakultety i sekcje zainteresowań. Uczestnicy fakultetów mogą wybierać w bogatej ofercie: od modułów z zakresu psychologii, etnografii, historii, przyrody, historii sztuki, religioznawstwa, żywienia dietetycznego, terapii psychologicznej a w ramach sekcji zainteresowań z warsztatów ceramicznych, pisania ikon, informatyki, lektoratu języka angielskiego, gimnastyki ogólnej i terapii tańcem.

Uczestnicy ponoszą opłatę semestralną oraz opłatę za udział w sekcjach zainteresowań i lektoracie języka angielskiego.

■ **UNIwersYTET TRZECIEGO WIEKU PRZY WYŻSZEJ SZKOLE INFORMATYKI I UMIEJĘTNOŚCI**

Zajęcia Uniwersytetu Trzeciego Wieku realizowane są w formie dwugodzinnych wielotematycznych wykładów, które odbywają się dwa razy w tygodniu (we wtorki i czwartki) oraz różnorodnych zajęć dodatkowych, takich jak: informatyka, kultura i sztuka, koło fotograficzne, nauka języków obcych, gimnastyka umysłu, spacer po Łodzi, rękodzieło artystyczne, malarstwo i rysunek, spotkania w muzeach. Dużym zainteresowaniem cieszy się grupa zajęć ruchowych: gimnastyka – profilaktyka schorzeń kręgosłupa, fitness, muzykoterapia, joga, taniec towarzyski i nauka pływania.

Zapisy odbywają się na bieżąco w Wyższej Szkole Informatyki i Umiejętności w Łodzi w godz. 8:30-14:30. Rekomendowany wcześniejszy kontakt telefoniczny.

■ **UNIwersYTET TRZECIEGO WIEKU PRZY AKADEMII HUMANISTYCZNO - EKONOMICZNEJ W ŁODZI**

Słuchaczem UTW może być każdy dorosły, który pragnie pogłębiać wiedzę i przejawia chęć dalszego rozwoju intelektualnego. Na ofertę edukacyjną składają się zajęcia w ramach sekcji tematycznych, wykłady o różnorodnej tematyce, zajęcia sportowe, informatyczne oraz językowe, słuchacze UTW mogą także korzystać z szerokiego pakietu dodatkowych możliwości oferowanych przez Uczelnię.

W ramach sekcji tematycznych UTW prowadzone są m.in. sekcje: historyczna, ekonomiczna, dziennikarska, filmowa, medyczna, filozoficzna, spotkania z modą, historia teatru,

historia sztuki, fotograficzna, muzyczna, trening twórczego myślenia, praca z ciałem, lektorat języka angielskiego. Słuchacze UTW mogą również uczestniczyć w zajęciach gimnastyki ciała, terapii tańcem, zumbi i jogi.

■ **AKADEMIA SENIORA ACTIVUS**

Działalność Akademii Seniora Activus jest wzorowana na formule Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Akademia Seniora Activus korzysta ze wsparcia Wydziału Ekonomiczno – Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego. Zajęcia odbywają się w ramach wykładów; w kołach zainteresowań; w ramach innych aktywności poza siedzibą AS Activus. Akademia Seniora Activus adresuje swoją ofertę do wszystkich, którzy ukończyli 55 lat. Wyboru propozycji, tj. uczestniczenia w: wykładach, spotkaniach, w kołach zainteresowań, lub w innych wydarzeniach, każdy z uczestników dokonuje indywidualnie.

Zapisy na dany rok akademicki bezpośrednio w biurze AS Activus.

■ **AKADEMIA ZDROWIA I SPORTU TRZECIEGO WIEKU - AKADEMICKI KLUB SPORTOWY PRZY WYŻSZEJ SZKOLE SPORTOWEJ**

W ramach Akademii prowadzone są zajęcia z zakresu gimnastyki ogólnorozwojowej, nordic walking, pływanie, joga oraz wykłady na temat zdrowego stylu życia, profilaktyki chorób etc. a także zajęcia informatyczne. Zajęcia odbywają się naprzemiennie dwa razy w tyg. W zależności od środków finansowych, organizowane są także regularne wyjazdy do Term Uniejów oraz do Ośrodka w Załęczu Wielkim k. Łodzi.

■ **AKADEMIA KREATYWNEGO SENIORA**

Akademia Kreatywnego Seniora działa przy Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi. Oferuje zajęcia artystyczne skierowane do osób dojrzałych, które odczuwają potrzebę poszerzania umiejętności i wiedzy, rozwoju intelektualnego, aktywności społecznej, uczestnictwa w szeroko rozumianym życiu kulturalnym oraz łączenia i wymiany doświadczeń pokoleniowych. W programie znajdują się zajęcia z zakresu szeroko rozumianej sztuki: malarstwa, rysunku, grafiki i sztuk wizualnych.

Udział w zajęciach Akademii Kreatywnego Seniora jest odpłatny.

Adresy Uniwersytetów i Akademii III Wieku: rozdział 5.8.

Materiały udostępnione przez Uniwersytety / Akademie III Wieku w Łodzi

1.5. KLUBY SENIORA

Kluby Seniora to miejsca spotkań osób starszych. Najczęściej są to grupy nieformalne, prowadzone przez samych seniorów, często wspierane przez jednostki przy których funkcjonują tj. przy: ośrodkach kultury, spółdzielniach mieszkaniowych, Radach Osiedli czy organizacjach pozarządowych.

Idea Klubów Seniora jest prosta - integracja oraz wspieranie aktywności osób starszych w pobliżu miejsca zamieszkania. Przynależność do Klubu daje możliwość spędzania czasu w miłym towarzystwie, rozwijania swoich zainteresowań i zdolności.

Adresy Klubów Seniora: rozdział 5.9.

1.6. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA SENIORÓW

■ BUDŻET OBYWATELSKI

Budżet obywatelski to wydzielona część budżetu miasta, o której przeznaczeniu mogą decydować mieszkańcy i mieszkanki Łodzi. Mechanizm jest bardzo prosty: każda osoba mieszkająca w Łodzi może złożyć propozycję zadania. Warunek? Musi być ono zgodne z prawem, możliwe do wykonania w ciągu jednego roku i mieścić się w kwocie budżetu. Na zadania, które spełnią te wymagania będzie można głosować we wrześniu. Propozycje, które zyskają największe poparcie, zostaną wpisane do budżetu miasta i zrealizowane od nowego roku.

Budżet obywatelski może współtworzyć każdy mieszkaniec i mieszkanka miasta. Przy składaniu propozycji zadań nie ma znaczenia wiek ani adres zamieszkania.

Mogą je zgłaszać również seniorzy!

Środki z budżetu obywatelskiego można przeznaczyć na zadania, które należą do kompetencji gminy i powiatu, obejmujących szeroki zakres różnorodnych dziedzin - od budowy dróg czy polityki społecznej, poprzez edukację, sport i kulturę.

Jak pokazały dotychczasowe edycje, seniorzy bardzo aktywnie włączyli się w proces BO poprzez składanie wniosków, czynny udział w imprezach promujących (Sobota z Budżetem Obywatelskim) oraz głosowanie na pozytywnie zweryfikowane propozycje zadań.

Kontakt

Biuro ds. Partycypacji Społecznej
Urząd Miasta Łodzi
90-430 Łódź, ul. Piotrkowska 115, II piętro,
tel. 42 638 46 99
email: zespop@uml.lodz.pl

■ INICJATYWA LOKALNA

Jeśli mieszkańcy uznają, że na danym terenie konieczna jest określona inwestycja lub inne działania, mogą wystąpić z wnioskiem w tej sprawie. Inicjatywa lokalna to nowa forma realizacji zadań publicznych realizowanych przez administrację samorządową we współpracy z mieszkańcami.

Zakres podejmowanych w tych ramach działań jest bardzo szeroki. Inicjatywy mogą dotyczyć np. budowy lub remontu dróg, kanalizacji, sieci wodociągowej, budynków, ale również działalności charytatywnej, upowszechniania tradycji narodowej, promocji i organizacji wolontariatu, edukacji, oświaty i wychowania, sportu i turystyki, ochrony przyrody.

Nowość wprowadzona do ustawy polega na tym, że w ramach inicjatywy lokalnej mieszkańcy przychodzą nie tylko z pomysłem na realizację konkretnego przedsięwzięcia, ale deklarują współudział w jego realizacji. Współudział może polegać na świadczeniu pracy społecznej, na wsparciu finansowym lub rzeczowym.

Procedura składania wniosków w ramach inicjatywy lokalnej nie jest skomplikowana. Mieszkańcy mogą składać wnioski na formularzu, którego wzór został określony w zarządzeniu Prezydenta Miasta Łodzi. Komórką Urzędu Miasta Łodzi, która odpowiada za przyjmowanie wniosków w ramach inicjatywy lokalnej i obsługę Zespołu ds. Rozpatrywania Wniosków jest Biuro ds. Partycypacji Społecznej.

Kontakt:

Biuro ds. Partycypacji Społecznej
Urząd Miasta Łodzi
90-430 Łódź, ul. Piotrkowska 115, II piętro,
tel. 42 638 46 99
email: zespop@uml.lodz.pl

Materiały udostępnione przez Biuro ds. Partycypacji Społecznej UMŁ

GRANT NA LEPSZY START

Grant na lepszy start to program wsparcia młodych organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych i samopomocowych (w tym grup pokolenia 60+, klubów seniora, klubów zainteresowań, grupy sąsiedzkie, członkowie UTW itp.) działających na terenie województwa łódzkiego. Wspieramy udzielając doradztwa oraz organizując konkursy na mikrodotacje w wysokości od 1500 zł do 5000 zł na inicjatywy oddolne. To jedno z pierwszych takich przedsięwzięć, w którym o środki mogą się ubiegać poza formalnie zarejestrowanymi organizacjami pozarządowymi także grupy działające nieformalnie.

Celem projektu jest zwiększanie zaangażowania obywateli w życie publiczne oraz pobudzanie aktywności mieszkańców dzięki wsparciu finansowemu przeznaczanemu na najciekawsze lokalne inicjatywy.

TYP: wsparcie finansowe lokalnych oddolnych inicjatyw społecznych i młodych organizacji. Program finansowany z środków Funduszu Inicjatyw Obywatelskich MRPiPS oraz środków samorządu województwa łódzkiego.

Realizator: Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Społecznych OPUS/ LGD

Kontakt

POLCENTRUM
Plac Wolności 2, Łódź
Tel. 42 231 31 01
E-mail: opus@opus.org.pl

Materiał udostępniony przez Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Społecznych OPUS/ LGD

1.7. MIEJSKA RADA SENIORÓW

Intencją powołania Miejskiej Rady Seniorów jest aktywne włączenie najstarszego pokolenia w życie społeczne, w działania, które mają zaspokoić potrzeby i rozwiązywać istotne problemy seniorów. Rada liczy piętnaście osób. Jest ciałem o charakterze konsultacyjnym, doradczym i inicjatywnym dla władz Miasta Łodzi, z którymi współpracuje we wszystkich obszarach dotyczących osób starszych.

Dyżury Miejskiej Rady Seniorów odbywają się w Wydziale Zdrowia i Spraw Społecznych przy. ul. Zachodniej 47 w pok. 22.

2. INFORMACJA O UPRAWNIENIACH I ULGACH PRZYSŁUGUJĄCYCH NIEPEŁNOSPRAWNYM SENIOROM

- 2.1. TRANSPORT**
- 2.2. WYBRANE ŚWIADCZENIA**
- 2.3. POMOC SPOŁECZNA**
- 2.4. PRACA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH**
- 2.5. ABONAMENT RADIOWO – TELEWIZYJNY**
- 2.6. TELEKOMUNIKACJA**
- 2.7. DOFINANSOWANIE ZE ŚRODKÓW PFRON**
- 2.8. INNE UPRAWNIENIA**
- 2.9. INFORMACJE ADRESOWE**

2.1. TRANSPORT

2.1.1. KOMUNIKACJA MIEJSKA

Prawo do bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską posiadają:

- osoby posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności wydane przez Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności lub I grupę inwalidztwa przyznaną przed 1 stycznia 1998 r. przez organy uprawnione do orzekania o inwalidztwie w służbach mundurowych podległych MON i MSW lub wypis lekarza orzecznika ZUS o całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji,
- opiekunowie podróżujących osób, o których mowa wyżej, podczas podróży z podopiecznym, na podstawie wskazania przez te osoby, a w przypadku podopiecznych uczęszczających do ośrodków rehabilitacyjnych lub na warsztaty terapii zajęciowej także podczas podróży powrotnej i podróży po te osoby.
- osoby niewidome i niedowidzące oraz ich przewodnicy,
- osoby posiadające orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (lub przed dniem 1 stycznia 1998 r. posiadały orzeczenie o zaliczeniu do I bądź II grupy inwalidów, jeżeli przed tą datą orzeczenie o zaliczeniu do jednej z tych grup nie utraciło mocy).
Przejazd wyłącznie podczas podróży na trasie: dom - ośrodek rehabilitacyjny, dom - warsztaty terapii zajęciowej, dom – zakład pracy chronionej.
 - uczęszczające do ośrodków rehabilitacyjnych, w których zajęcia odbywają się codziennie od poniedziałku do piątku,
 - uczęszczające na warsztaty terapii zajęciowej,
 - pracownicy zakładów pracy chronionej

Osoby uprawnione do bezpłatnych przejazdów powinny legitymować się następującymi dokumentami:

- legitymacją lub orzeczeniem wydanym przez Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, organy uprawnione do orzekania o inwalidztwie w służbach mundurowych podległych MON i MSW lub wypisem lekarza orzecznika ZUS lub
- biletem specjalnym wydanym przez jednostkę organizacyjną upoważnioną do organizacji i zarządzania lokalnym transportem zbiorowym w Łodzi, na podstawie legitymacji lub orzeczenia wydanego przez Zespół do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności lub wypisu lekarza orzecznika ZUS,
- osoby posiadające orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności legitymują się biletem specjalnym, wydanym jest przez jednostkę organizacyjną upoważnioną do organizacji i zarządzania lokalnym transportem zbiorowym w Łodzi, na podstawie wypisu lekarza orzecznika ZUS lub orzeczenia Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności i zaświadczenia zakładu pracy chronionej lub kierownika ośrodka rehabilitacyjnego lub warsztatów terapii zajęciowej oraz zaświadczeniem z podanym adresem miejsca zamieszkania uprawnionego i ośrodka rehabilitacyjnego.
- ponadto pasażer winien posiadać w czasie podróży dowód stwierdzający jego tożsamość.

Prawo do ulgowych przejazdów komunikacją miejską posiadają:

- emeryci i renciści,
- osoby niepełnosprawne posiadające umiarkowany stopień niepełnosprawności pobierające jednocześnie zasiłek stały.

Osoby te powinny legitymować się:

- emeryci i renciści - legitymacją emeryta lub rencisty,
- pozostałe osoby - decyzją administracyjną o przyznaniu ww. świadczeń,
- ponadto pasażer winien posiadać w czasie podróży dowód stwierdzający jego tożsamość.

Podstawa prawna: uchwała Nr XXIX/754/16 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie ustalania opłat za usługi przewozowe lokalnego transportu zbiorowego w Łodzi.

2.1.2. PKP i PKS

- Osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji uprawnione są do:
 - ulgi 49% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego (w pociągach osobowych) i autobusowego (w komunikacji zwykłej),
 - ulgi 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach innych niż osobowe oraz autobusowego w komunikacji innej niż zwykła na podstawie biletów jednorazowych.
- Osoby niewidome uznane za niezdolne do samodzielnej egzystencji uprawnione są do:
 - ulgi 93% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych oraz autobusowego w komunikacji zwykłej, na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych,
 - ulgi 51% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach innych niż osobowe oraz autobusowego w komunikacji innej niż zwykła, na podstawie biletów jednorazowych lub imiennych miesięcznych, są uprawnione osoby wymienione wyżej
- Do ulgi 95% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego oraz autobusowego, na podstawie biletów jednorazowych, jest uprawniony przewodnik lub opiekun towarzyszący w podróży osobie niewidomej albo osobie niezdolnej do samodzielnej egzystencji.
- Do ulgi 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego oraz autobusowego, na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych, są uprawnione osoby niewidome, jeśli nie są uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1138. z późn. zm.).

2.1.3. KARTA PARKINGOWA

Prawo do karty parkingowej przysługuje:

- osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się,
- osobie niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16 roku życia i ma znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się,
- placówce zajmującej się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

W przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności stwierdzenie "znacznie ograniczonych możliwości poruszania się" może nastąpić jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem 04-O (choroby narządu wzroku), 05-R (upośledzenie narządu ruchu) lub 10-N (choroba neurologiczna).

Osoby niepełnosprawne w stopniu znacznym, które posiadają orzeczenia wydane przed 1 lipca 2014 r. wraz z symbolem przyczyny niepełnosprawności 04-O (choroby narządu wzroku), 05-R (upośledzenie narządu ruchu) lub 10-N (choroba neurologiczna), uzyskają kartę parkingową bez konieczności ponownego orzekania, na podstawie dotychczasowego orzeczenia, jeżeli zawiera ono wskazanie do karty parkingowej.

Osoby niepełnosprawne w stopniu znacznym, które uzyskały orzeczenie po 1 lipca 2014 r., uzyskają kartę parkingową na podstawie wydanego od dnia 1 lipca 2014 r. orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień, zawierającego wskazanie w zakresie karty parkingowej.

Osoby niepełnosprawne w stopniu umiarkowanym uzyskują kartę parkingową na podstawie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień zawierającego wskazania w zakresie karty parkingowej, wydanego od dnia 1 lipca 2014 r.

Osoba niepełnosprawna legitymująca się kartą parkingową kierująca pojazdem samochodowym oznaczonym tą kartą może nie stosować się do niektórych znaków drogowych dotyczących zakazu ruchu lub postoju, w zakresie określonym odpowiednim rozporządzeniem. Prawo to przysługuje również:

- osobie kierującej pojazdem, który przewozi osobę niepełnosprawną legitymującą się kartą parkingową;
- osobie kierującej pojazdem należącym do placówki, o której mowa w pkt. 2), przewożącym osobę mającą znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się, pozostającą pod opieką takiej placówki.

Kartę parkingową umieszcza się za przednią szybą pojazdu samochodowego, a jeśli pojazd nie posiada przedniej szyby - w widocznym miejscu w przedniej części pojazdu, w sposób eksponujący widoczne zabezpieczenia karty oraz umożliwiające odczytanie jej numeru i daty ważności.

Karty wydaje Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Łodzi.

Karta wydawana jest na okres ważności orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, jednak nie dłużej niż na 5 lat.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r.– Prawo o ruchu drogowym (Dz.. U. z 2012 r. poz. 1137 z późn. zm.).

2.2. WYBRANE ŚWIADCZENIA

2.2.1. ŚWIADCZENIA RODZINNE

Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osobie, która ukończyła 75 lat,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21. roku życia.

Zasiłek nie jest uzależniony od dochodów. Aktualnie jego wysokość wynosi 153,00 zł miesięcznie. Jest wypłacany począwszy od miesiąca, w którym powstało prawo do zasiłku.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje:

- osobie przebywającej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie, jeżeli pobyt osoby i udzielane przez tę instytucję świadczenia częściowo lub w całości finansowane są z budżetu państwa albo z Narodowego Funduszu Zdrowia;
- osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego;
- jeżeli członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie na pokrycie wydatków związanych z pielęgnacją tej osoby, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

O ustalenie uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego może wystąpić osoba niepełnosprawna albo w przypadku jej niepełnoletności lub ubezwłasnowolnienia – opiekun ustawowy lub prawny. Jeżeli niepełnosprawność nie pozwala osobie pełnoletniej na osobiste załatwienie formalności, wniosek może złożyć w jej imieniu inna pełnoletnia osoba mająca pisemne upoważnienie. Do wniosku należy dołączyć:

- uwierzytelnioną kopię dokumentu tożsamości osoby ubiegającej się o zasiłek,
- uwierzytelnioną kopię dokumentu tożsamości lub skrócony akt urodzenia osoby uprawnionej;

- w przypadku opiekuna prawnego albo faktycznego - kopię orzeczenia sądu lub zaświadczenie o postępowaniu adopcyjnym,
- kopię orzeczenia o niepełnosprawności lub kopię orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem daty powstania niepełnosprawności lub kopię orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- oświadczenie.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 114).

Dodatek pielęgnacyjny

Dodatek pielęgnacyjny przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty, jeżeli osoba ta została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo ukończyła 75 lat. Dodatek nie przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty przebywającej w zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub pielęgnacyjno-opiekuńczym, chyba że przebywa poza tą placówką przez okres dłuższy niż 2 tygodnie w miesiącu. Dodatek jest przyznawany i wypłacany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Obecnie dodatek wynosi 208,67 zł.

Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- 1) matce lub ojcu;
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka;
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom o których mowa w pkt 4, innym niż spokrewnionym w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne w przypadku, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności
- 3) nie ma osób o których mowa w pkt 2 i 3 lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
- w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

W przypadku, gdy o świadczenie pielęgnacyjne ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników bądź domownicy, świadczenia te przysługują odpowiednio:

- rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego;
- małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym.

Zaprzestanie prowadzenia gospodarstwa rolnego lub zaprzestanie wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym potwierdza się stosownym oświadczeniem złożonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje w wysokości 1300,00 zł miesięcznie.

Przyznanie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego nie jest uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego.

Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli:

1) osoba sprawująca opiekę:

- ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno - rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
- ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

2) osoba wymagająca opieki:

- pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;

3) na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;

4) członek rodziny osoby sprawującej opiekę ma ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu

i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

- 5) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 6) na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Jeżeli osoba w okresie trzech miesięcy od wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności złoży wniosek o ustalenie prawa do świadczenia uzależnionego od niepełnosprawności, prawo to ustala się począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 114).

Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788 z późn. zm.) ciąży obowiązek alimentacyjny a także małżonkom, jeżeli:

- nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub
- rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764,00 zł.

Za dochód rodziny osoby wymagającej opieki uważa się dochód następujących członków rodziny:

- 1) w przypadku gdy osoba wymagająca opieki jest małoletnia:
 - osoby wymagającej opieki,
 - rodziców osoby wymagającej opieki,
 - małżonka rodzica osoby wymagającej opieki,
 - osoby, z którą rodzic osoby wymagającej opieki wychowuje wspólne dziecko,
 - pozostających na utrzymaniu osób, o których mowa w lit. a - d, dzieci w wieku

do ukończenia 25 roku życia - z tym, że do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko, a także rodzica osoby wymagającej opieki zobowiązanego tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do alimentów na jej rzecz:

2) w przypadku gdy osoba wymagająca opieki jest pełnoletnia:

- osoby wymagającej opieki,
- małżonka osoby wymagającej opieki,
- osoby, z którą osoba wymagająca opieki wychowuje wspólne dziecko,
- pozostających na utrzymaniu osób, o których mowa w lit. a–c, dzieci w wieku do ukończenia 25 roku życia - z tym, że do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko.

W przypadku, gdy prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego ustala się na osobę znajdującą się pod opieką opiekuna prawnego lub umieszczoną w rodzinie zastępczej spokrewnionej w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.) uwzględnia się dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz dochód osoby wymagającej opieki.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości 520,00 zł miesięcznie.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje za niepełne miesiące kalendarzowe wypłaca się w wysokości 1/30 specjalnego zasiłku opiekuńczego za każdy dzień. Należną kwotę zasiłku zaokrągla się do 10 groszy w górę.

W przypadku gdy o specjalny zasiłek opiekuńczy ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników bądź domownicy, świadczenia te przysługują odpowiednio:

- rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego
- małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym

Zaprzestanie prowadzenia gospodarstwa rolnego lub zaprzestanie wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym potwierdza się stosownym oświadczeniem złożonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli:

1) osoba sprawująca opiekę:

- ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno - rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
- ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;

- 2)** osoba wymagająca opieki została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;
- 3)** na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;
- 4)** członek rodziny osoby sprawującej opiekę ma ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 5)** na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 6)** na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej

Jeżeli osoba w okresie trzech miesięcy od wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności złoży wniosek o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia uzależnionego od niepełnosprawności, prawo to ustala się począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 114).

2.2.2. Dodatki mieszkaniowe

Kryteria uprawniające do otrzymania dodatku mieszkaniowego:

1) tytuł prawny do lokalu

Dodatek mieszkaniowy może być przyznany:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje na podstawie tylko jednego z w/w tytułów prawnych.

2) osiągnięcie odpowiednio niskiego dochodu

Dodatek przysługuje, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego uzyskany w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, obowiązującej w dniu złożenia wniosku – od dnia 01.03.2016r. to odpowiednio kwoty 1.544,48 zł w gospodarstwie jednoosobowym i 1.103,20 zł w gospodarstwie wieloosobowym. Jeżeli dochód jest nieco wyższy, nie zamyka to możliwości otrzymania dodatku – jeśli kwota nadwyżki nie przekracza wysokości dodatku mieszkaniowego, należy dodatek mieszkaniowy obniżyć o tę kwotę.

3) odpowiednia powierzchnia użytkowa lokalu

Powierzchnia użytkowa zajmowanego lokalu mieszkalnego nie może przekraczać normatywnej powierzchni użytkowej o więcej niż:

- 30 % albo
- 50 % pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60 %:

Liczba członków gospodarstwa domowego	Powierzchnia normatywna [w m²]	Powierzchnia dopuszczalna przy 30% przekroczeniu powierzchni normatywnej [w m²]	Powierzchnia dopuszczalna przy 50% przekroczeniu pow. normatywnej, pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60 % [w m²]
1 osoba	35	45,50	52,50
2 osoby	40	52,00	60,00
3 osoby	45	58,50	67,50
4 osoby	55	71,50	82,50
5 osób	65	84,50	97,50
6 osób	70	91,00	105,00

W przypadku zamieszkiwania w lokalu większej liczby osób, dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o 5 m.².

Normy powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego podwyższa się o 15 m² zawsze, jeżeli w mieszkaniu zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku.

W przypadku gospodarstw domowych dwuosobowych lub większych normy powierzchni użytkowej podwyższa się o 15 m², jeżeli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje osoba niepełnosprawna, której niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

O wymogu zamieszkiwania w oddzielnym pokoju orzekają powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności.

Wysokość dodatku mieszkaniowego stanowi różnicę pomiędzy wydatkami przypadającymi na normatywną powierzchnię użytkową zajmowanego lokalu mieszkalnego (bądź wydatkami ponoszonymi za lokal w przypadku, gdy powierzchnia użytkowa lokalu jest mniejsza lub równa powierzchni normatywnej), a kwotą stanowiącą wydatki poniesione przez osobę otrzymującą dodatek w wysokości:

- 15% (20%*) dochodów gospodarstwa domowego – w gospodarstwie 1-osobowym,
- 12% (15%*) dochodów gospodarstwa domowego – w gospodarstwie 2-4 osobowym,
- 10% (12%*) dochodów gospodarstwa domowego – w gospodarstwie 5-osobowym i większym.

* w przypadku, gdy średni miesięczny dochód jest równy lub wyższy od 150% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 100% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym.

..Podstawa prawna: Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 966 z późn. zm.).

Wszystkie sprawy związane z przyznawaniem i wypłatą świadczeń rodzinnych i dodatków mieszkaniowych prowadzi:

Centrum Świadczeń Socjalnych w Łodzi, ul. Urzędnicza 45, tel. 42 638 59 68
css.samorząd.lodz.pl; e-mail ; swiadczenia@uml.lodz.pl.

Osoby ubiegające się o świadczenia rodzinne lub dodatki mieszkaniowe mogą zgłaszać się do punktów obsługi działających na terenie miasta Łodzi, tj.:

Obsługa świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych:

- **Łódź - Bałuty** - ul. Urzędnicza 45, pok. 16, tel.: (42) 638-59-60
Godziny urzędowania: pn, śr, czw, pt od 8.00 do 16.00, wt w godz. od 9.00 do 17.00
- **Łódź - Górna** - al. Politechniki 32, pok. 6, 12, 13, tel.: (42) 638-58-05
Godziny urzędowania: pn, śr, czw, pt od 8.00 do 16.00, wt w godz. od 9.00 do 17.00
- **Łódź - Polesie** - ul. Krzemieniecka 2B, pok. 25, 27, tel.: (042) 638-52-96,
Godziny urzędowania: pn, śr, czw, pt od 8.00 do 16.00, wt w godz. od 9.00 do 17.00
- **Łódź - Widzew** - ul. Piłsudskiego 100, pok. 23, 24, tel.: (42) 638-53-11,
Godziny urzędowania: pn, śr, czw, pt od 8.00 do 16.00, wt w godz. od 9.00 do 17.00
- **Łódź - Śródmieście** - ul. Piotrkowska 153, pok. 221, 222, tel.: (42) 638-57-07,
Godziny urzędowania: pn, śr, czw, pt od 8.00 do 16.00, wt w godz. od 9.00 do 17.00

Obsługa dodatków mieszkaniowych:

- **Dzielnica Łódź - Bałuty** - ul. Urzędnicza 45, pok. 16, tel.: (42) 638-50-08,
Godziny urzędowania: pn, śr, czw, pt od 8.00 do 16.00, wt w godz. od 9.00 do 17.00
- **Dzielnica Łódź - Górna** - al. Politechniki 32, pok. 6, 12, 13, tel.: (42) 638-56-12,
Godziny urzędowania: pn, śr, czw, pt od 8.00 do 16.00, wt w godz. od 9.00 do 17.00
- **Dzielnica Łódź - Polesie** - ul. Krzemieniecka 2B, pok. 25, 27, tel.: (42) 638-52-16,
Godziny urzędowania: pn, śr, czw, pt od 8.00 do 16.00, wt w godz. od 9.00 do 17.00

- Dzielnica Łódź - Widzew - al. Piłsudskiego 100, pok. 23, 24, tel.: (42) 638-53-16,
Godziny urzędowania: pn, śr, czw, pt od 8.00 do 16.00, wt w godz. od 9.00 do 17.00
- Dzielnica Łódź - Śródmieście - ul. Piotrkowska 153, pok. 221, 222, tel.: (42) 638-57-12,
Godziny urzędowania: pn, śr, czw, pt od 8.00 do 16.00, wt w godz. od 9.00 do 17.00

Stanowisko komputerowe umożliwiające obsługę osób głuchych - Centrum Świadczeń Socjalnych w Łodzi, ul. Urzędnicza 45, pok. 10

2.3. POMOC SPOŁECZNA

2.3.1. Zasiłek stały

Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, wynoszącego 634,00 zł,
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie, są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, wynoszącego 514,00 zł.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 604,00 zł miesięcznie,
- w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie.

W przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego i renty socjalnej, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania lub zasiłku dla opiekuna, zasiłek stały nie przysługuje.

Osobę przebywającą w domu pomocy społecznej lub ubiegającą się o przyjęcie do niego uznaje się za osobę samotnie gospodarującą, jeżeli przed przyjęciem do domu pomocy społecznej lub rozpoczęciem oczekiwania na miejsce w takim domu była uprawniona do zasiłku stałego.

2.3.2. Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Zasiłek okresowy ustala się w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł miesięcznie,
- w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50% różnicy między:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby,
- kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie.

Okres, na jaki jest przyznawany zasiłek okresowy, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

Rada gminy, w drodze uchwały, może podwyższyć minimalne kwoty zasiłku okresowego.

2.3.3. Zasiłek celowy

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opatu, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Osobom bezdomnym i innym osobom nie mającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne.

Zasiłek celowy może być przyznany w formie biletu kredytowanego.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany:

- specjalny zasiłek celowy w wysokości nie przekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi,
- zasiłek okresowy, zasiłek celowy lub pomoc rzeczowa, pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową.

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015 r. poz. 163).

Wnioski o zasiłki należy składać w Wydziałach Pracy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

2.3.4. Ulgi i zwolnienia podatkowe

Podatek od czynności cywilno-prawnych

Od podatku od czynności cywilno-prawnych zwolnione są osoby znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności bez względu na rodzaj schorzenia oraz osoby o lekkim stopniu niepełnosprawności w związku ze schorzeniami narządów ruchu nabywające na potrzeby własne sprzęt rehabilitacyjny, wózki inwalidzkie, motorowery, motocykle lub samochody osobowe.

Podatek dochodowy od osób fizycznych

Przy obliczaniu rocznego podatku dochodowego od osób fizycznych istnieje możliwość odliczenia wydatków na cele rehabilitacyjne oraz wydatków związanych z ułatwieniem wykonywania czynności życiowych, poniesionych w roku podatkowym przez podatnika będącego osobą niepełnosprawną lub podatnika, na którego utrzymaniu są osoby niepełnosprawne.

Większość wydatków podlegających odliczeniu nie jest ograniczona limitem kwotowym, tzn. podlega odliczeniu w wysokości faktycznie poniesionego wydatku, pod warunkiem posiadania dowodu ich poniesienia. Dowody poniesienia wydatków powinny być wystawione na osobę, która będzie dokonywać odliczenia.

Są też wydatki, których odliczenie nie jest limitowane, jednak prawo skorzystania z ulgi w podatku dochodowym przysługuje ograniczonej liczbie podatników.

Wydatki na cele rehabilitacyjne podlegają odliczeniu od dochodu, jeżeli nie były finansowane (dofinansowane) ze środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub z Narodowego Funduszu Zdrowia, ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych albo nie zostały zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie. Jeżeli wydatki byłyby częściowo finansowane z tych funduszy (środków), odliczeniu podlega różnica pomiędzy poniesionymi wydatkami a kwotą sfinansowaną albo zwróconą w jakiegokolwiek formie.

Odliczenia wydatków na cele rehabilitacyjne może dokonać:

- osoba niepełnosprawna,
- podatnik, na którego utrzymaniu pozostają następujące osoby niepełnosprawne: współmałżonek, dzieci własne i przysposobione, dzieci obce przyjęte na wychowanie, pasierbowie, rodzice, rodzice współmałżonka, rodzeństwo, ojczym, macocha, zięciowie i synowie - jeżeli w roku podatkowym dochody tych osób niepełnosprawnych nie przekraczają kwoty 9.120 zł.

Warunkiem skorzystania z ulgi jest posiadanie przez osobę, której dotyczył wydatek:

- orzeczenia o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności wydanego przez powiatowy/wojewódzki zespół ds. orzekania o niepełnosprawności, lub
- decyzji przyznającej rentę z tytułu całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy, rentę szkoleniową albo rentę socjalną, wydanej przez ZUS, albo
- orzeczenia o niepełnosprawności osoby, która nie ukończyła 16 roku życia, wydanego przez powiatowy/wojewódzki zespół ds. orzekania o niepełnosprawności.

Do wydatków nielimitowanych, z odliczenia których skorzystać może niemal każda osoba niepełnosprawna, należy zaliczyć wydatki na:

- adaptację i wyposażenie mieszkania oraz budynków mieszkalnych stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- przystosowanie pojazdów mechanicznych dla potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- zakup i naprawę indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonanie czynności życiowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, z wyjątkiem sprzętu gospodarstwa domowego,
- zakup wydawnictw i materiałów (pomocy) szkoleniowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- odpłatność za pobyt na turnusie rehabilitacyjnym,
- odpłatność ponoszoną za pobyt na leczeniu w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego, pobyt w zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz odpłatność za zabiegi rehabilitacyjne,
- opiekę pielęgniarstwa nad osobą niepełnosprawną świadczoną w domu w okresie przewlekłej choroby uniemożliwiającej poruszanie się oraz usługi opiekuńcze świadczone dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do I grupy inwalidztwa,
- opłacanie tłumacza języka migowego – sytuacja ta dotyczy osoby niepełnosprawnej głuchej lub głuchoniemej,
- kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych, które nie ukończyły 25 roku życia,
- odpłatny konieczny przewóz osoby niepełnosprawnej karetką transportu sanitarnego
- na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne, dotyczy to również przewozu innymi środkami transportu osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa oraz dzieci niepełnosprawnych w wieku do 16 lat,
- odpłatne przejazdy środkami transportu publicznego związane z pobylem:
 - na turnusie rehabilitacyjnym,
 - w zakładzie lecznictwa zamkniętego, w zakładzie rehabilitacyjno-leczniczym, zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych,
 - na koloniach i obozach dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych, które nie ukończyły 25 roku życia.

Drugą grupę wydatków na cele rehabilitacyjne, których odliczenie ustawodawca limituje, stanowią:

- wydatki na opłacenie przewodników, towarzyszących osobom niewidomym I i II grupy inwalidztwa oraz osobom z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczonym do I grupy inwalidztwa; w kwocie do wysokości 2.280 zł;
- wydatki na utrzymanie przez osoby niewidome z I lub II grupą inwalidztwa psa przewodnika, w kwocie nie przekraczającej 2.280 zł;
- wydatki związane z używaniem samochodu osobowego, stanowiącego własność lub współwłasność osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną zaliczoną

do I lub II grupy inwalidztwa albo dzieci niepełnosprawne, które nie ukończyły 16 roku życia, dla potrzeb związanych z koniecznym przewozem na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne, w kwocie nie przekraczającej 2.280 zł; konieczne jest udokumentowanie używania samochodu do celów rehabilitacji;

- wydatki poniesione na leki w wysokości stanowiącej nadwyżkę pomiędzy faktycznie poniesionymi wydatkami w danym miesiącu a kwotą 100 zł, gdy lekarz specjalista stwierdzi, że osoba niepełnosprawna powinna stosować określone leki (stałe lub czasowo). Podatnik nie może odliczać kosztów wszystkich zakupionych leków. Warunkiem dopuszczającym odliczenie wydatków na leki jest posiadanie zaświadczenia lekarza specjalisty o konieczności stosowania określonych leków przez osobę niepełnosprawną. Należy również pamiętać, że warunkiem dokonania odliczeń jest posiadanie dokumentów (rachunków), z których wynika, iż podatnik poniósł wydatki na leki.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2012 r. poz. 361 z późn. zm.)

2.4. PRACA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

2.4.1. Uprawnienia przysługujące niepełnosprawnym pracownikom

- Czas pracy osoby niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie może przekraczać 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo.
- Osób niepełnosprawnych nie można zatrudniać w porze nocnej i godzinach nadliczbowych (nie dotyczy to osób zatrudnionych przy pilnowaniu oraz, gdy na wniosek osoby zatrudnionej, lekarz prowadzący badania profilaktyczne wyrazi na to zgodę. Koszty badań ponosi pracodawca.).
- Osoba niepełnosprawna ma prawo do dodatkowej przerwy w pracy na gimnastykę usprawniającą lub wypoczynek. Czas przerwy wynosi 15 minut i jest wliczany do czasu pracy. Nie narusza to przepisu art. 12910 § 1 Kodeksu pracy.
- Osobie zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności przysługuje dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 10 dni roboczych w roku kalendarzowym. Prawo do pierwszego urlopu dodatkowego osoba ta nabywa po przepracowaniu jednego roku po dniu zaliczenia jej do jednego ze stopni niepełnosprawności. Urlop, o którym mowa, nie przysługuje osobie uprawnionej do urlopu wypoczynkowego w wymiarze przekraczającym 26 dni roboczych lub do urlopu dodatkowego na podstawie odrębnych przepisów. Jeżeli wymiar urlopu dodatkowego, o którym mowa jest niższy niż 10 dni roboczych, zamiast tego urlopu przysługuje urlop dodatkowy.
- Osoba niepełnosprawna zaliczona do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności ma prawo do zwolnienia od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia:
 - w wymiarze do 21 dni roboczych w celu uczestniczenia w turnusie rehabilitacyjnym, nie częściej niż raz w roku, na wniosek lekarza,

- w celu wykonania badań specjalistycznych, zabiegów leczniczych lub usprawniających, a także w celu uzyskania zaopatrzenia ortopedycznego lub jego naprawy, jeżeli czynności te nie mogą być wykonane poza godzinami pracy.

- Osobie zatrudnionej, która w wyniku wypadku przy pracy lub choroby zawodowej utraciła zdolność do pracy na dotychczasowym stanowisku, pracodawca jest obowiązany wydzielić lub zorganizować odpowiednie stanowisko pracy z podstawowym zapleczem socjalnym, nie później niż w okresie trzech miesięcy od daty zgłoszenia przez tę osobę gotowości przystąpienia do pracy. Zgłoszenie gotowości przystąpienia do pracy powinno nastąpić w ciągu miesiąca od dnia uznania za osobę niepełnosprawną.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 127 poz. 721 z późn. zm.).

2.4.2. Działalność gospodarcza

Dotacja na działalność gospodarczą

Osoba niepełnosprawna, która nie osiągnęła wieku emerytalnego, zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy na terenie Łodzi jako bezrobotna lub poszukująca pracy i niepozostająca w zatrudnieniu, może ubiegać się w urzędzie pracy o dotację ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) na:

- działalność gospodarczą,
 - działalność rolniczą w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, w tym polegającą na prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej, bez względu na formę prawną jej prowadzenia,
 - wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej
- jeżeli nie otrzymała bezzwrotnych środków publicznych na ten cel.

Dotacja może być udzielona na:

- podjęcie działalności/wniesienie wkładu po raz pierwszy,
- ponowne podjęcie działalności, o której mowa w pkt 1, lub ponowne wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej, jeżeli zgodnie z oświadczeniem wnioskodawcy upłynęło co najmniej 12 miesięcy od zaprzestania prowadzenia tej działalności lub od ustania członkostwa w spółdzielni socjalnej.

Dotacja jest udzielana w wysokości określonej w umowie zawartej ze starostą, nie więcej jednak niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia (przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa GUS w formie komunikatu).

Jednym z istotnych warunków otrzymania dotacji jest prowadzenie działalności, lub członkostwa w spółdzielni socjalnej nieprzerwanie przez okres co najmniej 24 miesięcy.

Osoba ubiegająca się o uzyskanie dotacji obowiązana jest do zabezpieczenia zwrotu kwoty środków w formie poręczenia, w tym poręczenia spółdzielni socjalnej, weksla z poręczeniem wekslowym (awal), gwarancji bankowej, zastawu na prawach lub rzeczach,

blokady rachunku bankowego lub aktu notarialnego o poddaniu się egzekucji przez dłużnika.

Osoba niepełnosprawna może otrzymać dotację tylko raz oraz pod warunkiem, że nie korzysta aktualnie z pożyczki udzielonej z Funduszu Pracy.

Dotacja udzielana jest w ramach pomocy de minimis. Osoba niepełnosprawna może otrzymać dotację, jeżeli wartość udzielonej pomocy brutto łącznie z wartością innej pomocy de minimis, otrzymanej w okresie 3 kolejnych lat poprzedzających dzień uzyskania planowanej pomocy, nie przekracza kwoty stanowiącej równowartość 100.000 euro.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 127 poz. 721 z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 października 2007 r. w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (Dz.U z 2015 r. poz. 102).

Dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego

Osoba niepełnosprawna prowadząca działalność gospodarczą albo własne lub dzierżawione gospodarstwo rolne może otrzymać, ze środków PFRON, dofinansowanie do wysokości 50% oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie tej działalności, jeżeli:

- nie korzystała z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej albo pożyczka została w całości spłacona lub umorzona;
- nie otrzymała bezzwrotnych środków na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej albo prowadziła tę działalność co najmniej przez 24 miesiące od dnia otrzymania pomocy na ten cel.

Dofinansowanie następuje na podstawie umowy zawartej ze starostą.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 127 poz. 721 z późn. zm.).

Refundacja składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe

Osoba niepełnosprawna prowadząca działalność gospodarczą otrzymuje ze środków PFRON refundację obowiązkowych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe do wysokości odpowiadającej wysokości składki, której podstawą wymiaru jest zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, pod warunkiem terminowego opłacenia tych składek w całości.

Refundacja przysługuje w wysokości:

- 100% kwoty obowiązkowych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – w przypadku osób zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności;
- 60% kwoty obowiązkowych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – w przypadku osób zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;

- 30% kwoty obowiązkowych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – w przypadku osób zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 127 poz. 721 z późn. zm.).

Szkolenie osób niepełnosprawnych

Osoby niepełnosprawne bezrobotne lub poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu, a zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy, w celu:

- zwiększenia szans na uzyskanie zatrudnienia,
- podwyższenie dotychczasowych kwalifikacji zawodowych lub
- zwiększenie aktywności zawodowej, a w szczególności w razie:
 - braku kwalifikacji zawodowych;
 - konieczności zmiany kwalifikacji w związku z brakiem propozycji odpowiedniego zatrudnienia;
 - utraty zdolności do pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie

mogą być objęte szkoleniami inicjowanymi i organizowanymi przez kierownika powiatowego urzędu pracy. Szkoleniami mogą być objęte również osoby niepełnosprawne będące w okresie wypowiedzenia umowy o pracę z przyczyn niedotyczących pracowników.

Kierownik PUP kieruje osobę niepełnosprawną na szkolenie:

- 1) z własnej inicjatywy lub na podstawie orzeczenia właściwego organu;
- 2) wskazane przez tę osobę, jeżeli zostanie uprawdopodobnione, że szkolenie to zapewni uzyskanie pracy i spełniony jest przynajmniej jeden z wcześniej wymienionych warunków, koszt tego szkolenia nie może przekroczyć dziesięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Koszty szkolenia pokrywane ze środków PFRON i obejmują w szczególności:

- należność przysługującą jednostce szkolącej;
- koszt ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków;
- koszt zakwaterowania i wyżywienia w części albo w całości;
- koszt przejazdu na szkolenie, w tym koszt przejazdu przewodnika lub opiekuna osoby zaliczonej do znacznego stopnia niepełnosprawności;
- koszt usług tłumacza języka migowego albo lektora dla niewidomych lub osoby towarzyszącej osobie niepełnosprawnej ruchowo zaliczonej do znacznego stopnia niepełnosprawności;
- koszt niezbędnych badań lekarskich, psychologicznych, diagnostycznych i usług rehabilitacyjnych.

Osoba niepełnosprawna, która nie ukończyła szkolenia z własnej winy, jest obowiązana do zwrotu jego kosztów, chyba że powodem nieukończenia szkolenia było podjęcie zatrudnienia.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 127 poz. 721 z późn. zm.).

Sprawy związane z uprawnieniami, o których mowa w pkt. 4.2 i 4.3 realizuje:

Powiatowy Urząd Pracy w Łodzi

93-121 Łódź, ul. Milionowa 91

tel. (42) 251-65-00; (42) 251-66-00; fax (42) 251-66-11

Urząd jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach:

- godziny przyjęć interesantów: 8.30 - 15.00
- godziny pracy kasy na ul. Milionowej 91: 8:30 - 14:30
(w tym przerwa 11.00 - 12.30)

Urząd obsługuje osoby bezrobotne zameldowane w Łodzi.

Ponadto PUP realizuje następujące zadania:

- zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych
 - zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu
- zwrot miesięcznych kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy.

2.5. ABONAMENT RADIOWO-TELEWIZYJNY

Od opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych oraz telewizyjnych zwolnione są:

1) osoby, co do których orzeczono o:

- zaliczeniu do I grupy inwalidów lub
- całkowitej niezdolności do pracy, na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440, z późn. zm.), lub
- znacznym stopniu niepełnosprawności, na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 Nr 127, poz. 721, z późn. zm.), lub
- trwałej lub okresowej całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2013 r. poz. 1403, z późn. zm.);

2) osoby, które ukończyły 75 lat;

3) osoby, które otrzymują świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy z właściwego organu realizującego zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej lub rentę socjalną z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub innego organu emerytalno-rentowego;

4) osoby niesłyszące, u których stwierdzono całkowitą głuchotę lub obustronne upośledzenie słuchu (mierzone na częstotliwości 2000 Hz o natężeniu od 80 dB);

5) osoby niewidome, których ostrość wzroku nie przekracza 15%;

6) osoby, które ukończyły 60 lat oraz mają ustalone prawo do emerytury, której wysokość nie przekracza miesięcznie kwoty 50% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego;

7) osoby:

- które mają prawo do korzystania ze świadczeń pieniężnych z tytułu ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.),
- spełniające kryteria dochodowe, określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1456, z późn. zm.),
- bezrobotne, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.),
- posiadające prawo do zasiłku przedemerytalnego, określonego w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- posiadające prawo do świadczenia przedemerytalnego, określonego w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 170 z późn. zm.),

8) osoby, które otrzymują zasiłek dla opiekuna określony w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. poz. 567).

Podstawa prawna: Ustawa o opłatach abonamentowych z dnia 21 kwietnia 2005 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 1204)

2.6. TELEKOMUNIKACJA

Przedsiębiorca świadczący usługi telekomunikacyjne zobowiązany jest zapewnić osobom niepełnosprawnym dostęp do świadczonej przez siebie usługi powszechnej przez oferowanie:

- urządzeń końcowych przystosowanych do używania przez osoby niepełnosprawne, jeżeli używanie takiego urządzenia jest niezbędne do zapewnienia im dostępu do usługi powszechnej*,
- udogodnień ułatwiających osobom niepełnosprawnym korzystanie z usługi powszechnej.

(* Usługę powszechną stanowi zestaw usług telekomunikacyjnych, wraz z udogodnieniami dla osób niepełnosprawnych, świadczonych z wykorzystaniem dowolnej technologii, z zachowaniem dobrej jakości i po przystępnej cenie. Do tego zestawu usług zalicza się m.in.: przyłączenie zakończenia sieci w stałej lokalizacji umożliwiające komunikację głosową, faksową i przesyłanie danych, w tym funkcjonalny dostęp do sieci Internet, połączenia telefoniczne krajowe i międzynarodowe, ogólnokrajową informację o numerach telefonicznych, dostępną również dla użytkowników aparatów publicznych lub innych punktów dostępowych umożliwiającą komunikację głosową, udostępnianie ogólnokrajowego spisu abonentów, świadczenie usług telefonicznych za pomocą aparatów publicznych lub innych punktów dostępowych).

Operatorzy nie mają obowiązku stosowania wobec osób niepełnosprawnych ulg w opłatach. Firmy telekomunikacyjne mogą jednak w drodze uchwał podejmować decyzje co do udzielenia rabatów osobom niepełnosprawnym.

- Dostawca publicznie dostępnych usług telefonicznych w jednostce obsługującej użytkowników końcowych danego dostawcy usług zapewnia obsługę osób niepełnosprawnych na stanowisku wyposażonym w:
 - urządzenie umożliwiające komunikację z osobą niesłyszącą lub niemówiącą oraz ułatwiające komunikację z osobą słabowidzącą;
 - urządzenie zapewniające komunikację audiowizualną osoby niesłyszącej lub niemówiącej z tłumaczem polskiego języka migowego lub systemu językowo-migowego w czasie rzeczywistym; warunek ten uważa się za spełniony, jeżeli dostawca usług telefonicznych bezpłatnie zapewnia w jednostce obsługującej jego użytkowników końcowych dostęp do tłumacza polskiego języka migowego lub systemu językowo-migowego.
- placówki, o których mowa wyżej, powinny być dostępne dla osób niepełnosprawnych ruchowo;
- na stronie internetowej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego udostępnia się informacje o miejscach zainstalowania aparatów publicznych tego przedsiębiorcy, przystosowanych do używania przez osoby niepełnosprawne; informacje te powinny być aktualizowane nie rzadziej niż raz na kwartał;
- na żądanie osoby niewidomej oraz słabowidzącej informacje o danych zawartych na fakturze wraz z podstawowym wykazem wykonanych usług telekomunikacyjnych powinny być sporządzane w alfabecie Braille'a lub przy użyciu dużej czcionki albo powinny być one wysyłane pocztą elektroniczną w formacie tekstowym; żądanie powinno być potwierdzone okazaniem przez osobę niepełnosprawną dokumentu potwierdzającego niepełnosprawność. W przypadku zgłoszenia żądania:
 - przed rozpoczęciem lub w trakcie okresu rozliczeniowego, za który będzie wystawiona faktura – żądanie realizuje się niezwłocznie po wystawieniu faktury,
 - dotyczącego okresu rozliczeniowego, za który została już wystawiona faktura – żądanie realizuje się w terminie 31 dni od dnia jego zgłoszenia;
- w placówce obsługującej użytkowników przedsiębiorcy na żądanie osoby niewidomej oraz słabowidzącej powinien być udostępniany cennik i regulamin świadczenia usługi powszechnej, sporządzone przy użyciu dużej czcionki albo w formie elektronicznej w formacie tekstowym;
- na żądanie osoby niewidomej lub słabowidzącej szczegółowy wykaz wykonanych usług telekomunikacyjnych powinien być sporządzany w alfabecie Braille'a lub przy użyciu dużej czcionki albo powinien być przekazywany pocztą elektroniczną w formacie tekstowym.

Ponadto przedsiębiorca wykonujący usługi telekomunikacyjne:

- oferuje osobie niepełnosprawnej, przy zawieraniu umowy o świadczenie usługi telefonicznej oraz na każde żądanie tej osoby, urządzenie końcowe niezbędne do zapewnienia jej dostępu do usługi powszechnej oraz przystosowane do używania przez osoby niepełnosprawne w następującym zakresie: urządzenie końcowe przystosowane do używania przez osoby niepełnosprawne powinno posiadać: wzmacniacz słuchawkowy z możliwością regulacji wzmocnienia, pętlę indukcyjną

- w słuchawce, klawiaturę wybiórczą co najmniej z jednym przyciskiem wyróżnionym w sposób umożliwiający jego rozpoznanie przez osoby niewidomej słabowidzące (w przypadku wyróżnienia tylko jednego przycisku, powinien to być przycisk oznaczony cyfrą pięć);
- zakłada aparaty publiczne przystosowane do używania przez osoby niepełnosprawne w następującym zakresie: aparaty publiczne przystosowane do korzystania z nich przez osoby niepełnosprawne powinny posiadać: wzmacniacz słuchawkowy z możliwością regulacji wzmocnienia, pętlę indukcyjną w słuchawce, klawiaturę wybiórczą co najmniej z jednym przyciskiem wyróżnionym w sposób umożliwiający jego rozpoznanie przez osoby niewidome i słabowidzące (w przypadku wyróżnienia tylko jednego przycisku, powinien to być przycisk oznaczony cyfrą pięć), wlot karty lub monety, a także wylot karty, oznaczone w sposób umożliwiający identyfikację jego położenia przez osoby niewidome i słabowidzące, zapowiedzi słowne informacji sygnalizowanych sygnałami świetlnymi lub na wyświetlaczu aparatu;
 - umieszcza aparaty publiczne, o których mowa wyżej, w sposób i w miejscu umożliwiającym korzystanie z nich osobie niepełnosprawnej, poruszającej się na wózku inwalidzkim lub korzystającej z aparatu słuchowego;
 - znakuje aparaty publiczne, o których mowa wyżej, w sposób umożliwiający korzystanie z nich przez osoby słabowidzące poprzez:
 - stosowanie kontrastowych kolorów do najważniejszych elementów funkcjonalnych tych aparatów,
 - umieszczanie napisów prostą czcionką w kolorze wyraźnie różniącym się od koloru tła;
 - oznacza aparaty publiczne, zgodnie ze wzorem zawartym w rozporządzeniu;
 - znakuje karty telefoniczne w sposób pozwalający na samodzielne posługiwanie się nimi przez osoby niewidome oraz słabowidzące.

Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. z 2014 r. poz. 243 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących świadczenia udogodnień dla osób niepełnosprawnych przez dostawców publicznie dostępnych usług telefonicznych (Dz.U. z 2014 r., poz. 464).

2.7. DOFINANSOWANIE ZE ŚRODKÓW PFRON

2.7.1 Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych

Osoba niepełnosprawna może ubiegać się o dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym, jeżeli:

- 1.** została skierowana na turnus rehabilitacyjny na wniosek lekarza, pod którego opieką się znajduje;
- 2.** w roku, w którym ubiega się o dofinansowanie, nie uzyskała na ten cel dofinansowania ze środków PFRON;
- 3.** weźmie udział w turnusie, który odbędzie się w ośrodku wpisanym do rejestru ośrodków, prowadzonego przez wojewodę, albo poza takim ośrodkiem, w przypadku gdy turnus jest organizowany w formie niestacjonarnej;
- 4.** wybierze organizatora turnusu, który posiada wpis do rejestru organizatorów turnusów;
- 5.** będzie uczestniczyła w zajęciach przewidzianych w programie turnusu, który wybrała;
- 6.** nie będzie pełniła funkcji członka kadry na turnusie ani nie będzie opiekunem innego uczestnika tego turnusu;
- 7.** złoży oświadczenie o wysokości dochodu obliczonego zgodnie z przepisami ustawy wraz z informacją o liczbie osób we wspólnym gospodarstwie domowym;
- 8.** w przypadku turnusu, którego program przewiduje także zabiegi fizjoterapeutyczne, przedstawi podczas pierwszego badania lekarskiego na turnusie zaświadczenie lekarskie o aktualnym stanie zdrowia, w szczególności o chorobie zasadniczej, uczuleniach i przyjmowanych lekach.

Osobie niepełnosprawnej o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo równoważnym oraz osobie niepełnosprawnej w wieku do 16 lat może być przyznane dofinansowanie pobytu na turnusie rehabilitacyjnym jej opiekuna pod warunkiem, że:

- 1.** wniosek lekarza, o którym mowa w ust. 2.7.1 pkt 1, zawiera wyraźne wskazanie wraz z uzasadnieniem konieczności pobytu opiekuna;
- 2.** opiekun:
 - nie będzie pełnił funkcji członka kadry na tym turnusie,
 - nie jest osobą niepełnosprawną wymagającą opieki innej osoby,
 - ukończył 18 lat lub
 - ukończył 16 lat i jest wspólnie zamieszkującym członkiem rodziny osoby niepełnosprawnej.

W przypadku skrócenia uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym z przyczyn innych niż losowe osoba niepełnosprawna ponosi koszty pobytu na tym turnusie.

Osoba niepełnosprawna może ubiegać się o dofinansowanie ze środków Funduszu uczestnictwa w turnusie, jeżeli przeciętny miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych, podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie przekracza kwoty:

- 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym;
- 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej.

W przypadku przekroczenia kwot dochodu, o których mowa wyżej, kwotę dofinansowania pomniejsza się o kwotę, o którą dochód ten został przekroczony, za wyjątkiem przypadków uzasadnionych trudną sytuacją materialną lub losową osoby niepełnosprawnej.

Wysokość dofinansowania wynosi:

- 30% przeciętnego wynagrodzenia (rozumianego jako przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski") - dla osoby niepełnosprawnej ze znacznym stopniem niepełnosprawności, osoby niepełnosprawnej w wieku do 16. roku życia oraz osoby niepełnosprawnej w wieku 16-24 lat uczącej się i niepracującej, bez względu na stopień niepełnosprawności;
- 27% przeciętnego wynagrodzenia - dla osoby niepełnosprawnej z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności;
- 25% przeciętnego wynagrodzenia - dla osoby niepełnosprawnej z lekkim stopniem niepełnosprawności;
- 20% przeciętnego wynagrodzenia - dla opiekuna osoby niepełnosprawnej;
- 20% przeciętnego wynagrodzenia - dla osoby niepełnosprawnej zatrudnionej w zakładzie pracy chronionej, niezależnie od posiadanego stopnia niepełnosprawności.

·W przypadku uzasadnionym szczególnie trudną sytuacją życiową osoby niepełnosprawnej dofinansowanie dla tej osoby lub dofinansowanie pobytu jej opiekuna na turnusie rehabilitacyjnym może zostać podwyższone do wysokości 40% przeciętnego wynagrodzenia. Podwyższenie dofinansowania pobytu opiekuna może nastąpić, jeżeli opiekun pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą niepełnosprawną lub osoba ta ponosi koszty uczestnictwa opiekuna w turnusie

Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz.U. z 2007 r. Nr 230, poz. 1694 z późn. zm.).

2.7.2. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

○ dofinansowanie ze środków Funduszu zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny mogą ubiegać się:

1. osoby niepełnosprawne stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, jeżeli:

a) przeciętny miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych, podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie przekracza kwoty:

– 50% przeciętnego wynagrodzenia (rozumianego jako przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski"), na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym,

– 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej,

b) zachodzi potrzeba prowadzenia rehabilitacji w warunkach domowych przy użyciu tego sprzętu;

2. jeden raz w roku - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej dwóch lat przed dniem złożenia wniosku oraz udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków Funduszu.

O dofinansowanie ze środków Funduszu zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane na podstawie odrębnych przepisów mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli dochód tych osób nie przekracza odpowiednio kwot, o których mowa w pkt 1.

Wysokość dofinansowania zaopatrzenia:

1) w sprzęt rehabilitacyjny - wynosi do 80% kosztów tego sprzętu, nie więcej jednak niż do wysokości pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia,

2) w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wynosi:

a) do 100% udziału własnego osoby niepełnosprawnej w limicie ceny ustalonym na podstawie odrębnych przepisów, jeżeli taki udział jest wymagany,

b) do 150% sumy kwoty limitu, o którym mowa w lit. a, wyznaczonego przez Ministra Zdrowia oraz wymaganego udziału własnego osoby niepełnosprawnej w zakupie tych przedmiotów i środków, jeżeli cena zakupu jest wyższa niż ustalony limit.

W przypadku osób przebywających w domach pomocy społecznej wysokość dofinansowania zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oblicza się przez odjęcie od uzyskanej sumy kwoty, o której mowa w pkt 2 lit. b, opłaty ryczałtowej i częściowej odpłatności do wysokości limitu ceny pokrywanej przez dps.

Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz.U z 2013 r. poz. 1190 z późn.zm.).

Kryterium dochodowe, od którego wysokości zależy możliwość otrzymania dofinansowania do turnusu rehabilitacyjnego, zakupu sprzętu rehabilitacyjnego oraz zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wynosi na dzień 30 czerwca 2016 r.:

- 2.090,74 zł – na osobę pozostającą we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 2.717,97 zł – w przypadku osoby samotnej.

2.7.3. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

○ dofinansowanie ze środków PFRON likwidacji barier, jeżeli umożliwi to lub w znacznym stopniu ułatwi osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem, mogą ubiegać się:

- na likwidację barier architektonicznych - osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się, jeżeli są właścicielami nieruchomości lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości albo posiadają zgodę właściciela lokalu lub budynku mieszkalnego, w którym stale zamieszkują;
- na likwidację barier w komunikowaniu się i technicznych - osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności;
- na usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika - osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.

Wysokość dofinansowania:

- likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych - wynosi do 95% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej jednak niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia,
- usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika - nie może być wyższa niż 2% przeciętnego wynagrodzenia za godzinę jej świadczenia.

Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz.U z 2013 r. poz. 1190 z późn.zm.).

Sprawy dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych turnusów rehabilitacyjnych, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, zakupu sprzętu rehabilitacyjnego oraz likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych prowadzi:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi

Zespół ds. Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych, ul. Kilińskiego 102/102a,

1. kierownik tel. 42 685 43 80
2. WZ, środki pomocnicze i ortopedyczne, stowarzyszenia tel. 42 685 43 52
3. bariery w komunikowaniu, „Aktywny samorząd” tel. 42 685 43 53
4. turnusy rehabilitacyjne tel. 42 685 43 54
5. bariery architektoniczne tel. 42 685 43 55

2.8. INNE UPRAWNIENIA

- Zakupy i możliwość załatwienia spraw urzędowych poza kolejnością.
- Ulgowe bilety do muzeów państwowych; wysokość ulgi ustala dla każdego muzeum jego dyrektor.
- Zwolnienie z opłat za wstęp do Miejskiego Ogrodu Zoologicznego i Ogrodu Botanicznego.
- Ulga w opłatach paszportowych. Ulga w opłacie paszportowej, w wysokości 50 % obowiązującej stawki, przysługuje:
 - 1) emerytom, rencistom, osobom niepełnosprawnym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także współmałżonkom tych osób, pozostającym na ich wyłącznym utrzymaniu;
 - 2) osobom przebywającym w domach pomocy społecznej lub w zakładach opiekuńczych albo korzystającym z pomocy społecznej w formie zasiłków stałych;
 - 3) kombatantom i innym osobom, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego

Ponadto nie pobiera się opłaty za wydanie paszportu od:

- 1) osób, które w dniu złożenia wniosku o wydanie paszportu mają ukończone 70 lat;
- 2) osób przebywających w domach pomocy społecznej lub w zakładach opiekuńczych albo korzystających z pomocy społecznej w formie zasiłków stałych, jeżeli ich wyjazd za granicę następuje w celu długotrwałego leczenia lub w związku z koniecznością poddania się operacji.

Prawo do korzystania z pomocy psa asystującego.

Osoba niepełnosprawna wraz z psem asystującym ma prawo wstępu:

- 1) do obiektów użyteczności publicznej, w szczególności: budynków i ich otoczenia przeznaczonych na potrzeby administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, opieki zdrowotnej, opieki społecznej i socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, morskim lub wodnym śródlądowym, świadczenia usług pocztowych lub telekomunikacyjnych oraz innych ogólnodostępnych budynków przeznaczonych do wykonywania podobnych funkcji, w tym także budynków biurowych i socjalnych;
- 2) do parków narodowych i rezerwatów przyrody;
- 3) na plaże i kąpieliska.

Powyższe uprawnienie przysługuje również w środkach transportu kolejowego, drogowego, lotniczego i wodnego oraz w innych środkach komunikacji publicznej.

Warunkiem korzystania z powyższych uprawnień jest:

- posiadanie przez osobę niepełnosprawną: certyfikatu potwierdzającego status psa asystującego musi być potwierdzony odpowiednim certyfikatem,
- zaświadczenia o wykonaniu wymaganych szczepień weterynaryjnych,
- wyposażenie psa w uprzęż.

2.9. INFORMACJE ADRESOWE

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział w Łodzi

ul. Kilińskiego 169, tel. 42 205- 01-00 / 42 677-12- 31

Wypożyczalnie sprzętu rehabilitacyjnego

- Urząd Miasta Łodzi, ul. Sienkiewicza 5, tel. 42 638-45-42
- wypożyczalnia Sprzętu Rehabilitacyjnego prowadzona przez Konwent Bonifratrów w Łodzi, ul. Przedświt 37, tel. 42 685-51-76
- Parafia Ewangelicko-Augsburska, ul. Piotrkowska 283, tel. 42 681-92-01
- Stowarzyszenie „JATY MY”, Zgierz, ul. Chełmska 16 (siedziba DPS), tel. 796-141-420.

Biuro Rzecznika Osób Niepełnosprawnych –Urząd Miasta Łodzi

ul. Sienkiewicza 5, tel. 42 638 45 41 / 42 638 45 74

Do zadań Rzecznika należy:

- przeciwdziałanie dyskryminacji osób niepełnosprawnych,
- działania w obronie interesów osób niepełnosprawnych,
- popieranie, pod kątem osób niepełnosprawnych, działań administracji przy współpracy z urzędami, instytucjami, oraz organizacjami pozarządowymi,
- występowanie z inicjatywą i wnioskami oraz wydawanie opinii w sprawach mających znaczenie w życiu osób niepełnosprawnych,
- informowanie o instytucjach, stowarzyszeniach działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- informowanie o programach rządowych dla osób niepełnosprawnych,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi z terenu powiatu Łódź
- organizacja imprez integracyjnych,
- organizacja sympozjów i konferencji naukowych,
- pomoc w uzyskaniu lokalu mieszkalnego w ramach obowiązującego prawa
- interwencje w instytucjach zobligowanych do pomocy osobom niepełnosprawnym,
- informowanie o programach celowych realizowanych przez PFRON.

Łódzki Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia

ul. Kopcińskiego 58, tel. 194-188 / 42 275-40-30

Przewóz osób niepełnosprawnych MPK Sp. z o.o., tel. 196-23.

Materiał opracowany przez Oddział ds. Osób Niepełnosprawnych UMŁ

3.POMOC / WSPARCIE

3.1. NIEODPŁATNE PORADY PRAWNE

3.2. MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

3.3. KOMENDA MIEJSKA POLICJI – PORADY DLA SENIORÓW

3.4. MIEJSKI RZECZNIK KONSUMENTÓW

3.5. TELEFON ŻYCZLIWOŚCI

3.1. NIEODPŁATNE PORADY PRAWNE

Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej

Nieodpłatna pomoc prawna świadczona jest w 28 punktach zlokalizowanych na terenie Łodzi. Punkty pracują 4 godziny dziennie od poniedziałku do piątku. Jest to rezultat wejścia w życie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, przygotowanej w Ministerstwie Sprawiedliwości.

Kto może skorzystać z nieodpłatnej pomocy:

- osoby posiadające ważną Kartę Dużej Rodziny,
- osoby fizyczne, którym w okresie roku poprzedzającego zostało przyznane świadczenie z pomocy społecznej na podstawie ustawy o pomocy społecznej,
- kombatanci,
- weterani,
- osoby, które nie ukończyły 26 lat,
- osoby, które ukończyły 65 lat,
- osoby zagrożone lub poszkodowane katastrofą naturalną, klęską żywiołową lub awarią techniczną

Uprawnienie należy poświadczyć stosownie przez zaświadczenie, legitymację czy dokument tożsamości bądź jak w przypadku osób zagrożonych lub poszkodowanych katastrofą, klęską czy awarią techniczną należy złożyć oświadczenie.

Kadrę świadczącą bezpłatną pomoc prawna stanowią radcowie prawni i adwokaci wskazani przez Izbę Radców Prawnych i Radę Adwokacką oraz osoby wskazane przez organizacje pozarządowe wyłonione w konkursie.

Jaką pomoc można otrzymać:

- informacje o obowiązującym stanie prawnym, przysługujących uprawnieniach lub spoczywających obowiązkach;
- propozycje sposobu rozwiązania problemu prawnego;
- pomoc w sporządzeniu projektu pisma w zakresie niezbędnym do udzielenia pomocy prawnej, (poza pismami procesowymi w postępowaniach przygotowawczym lub sądowym i pismami w postępowaniu sądowo-administracyjnym, ponieważ w takim przypadku osoba uprawniona może wnioskować o ustanowienie pełnomocnika z urzędu);
- pomoc w sporządzeniu projektu pisma procesowego o zwolnienie od kosztów sądowych lub o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Jakich spraw pomoc prawna nie dotyczy:

- podatkowych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,
- z zakresu prawa celnego, dewizowego i handlowego,
- związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, z wyjątkiem przygotowania do rozpoczęcia tej działalności

Punkty Nieodpłatnej Pomocy Prawnej zlokalizowane są na terenie Łodzi w budynkach Urzędu Miasta Łodzi (dawne delegatury), Administracji Zasobów Komunalnych oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wg wykazu:

Wykaz	Adres	Dni i godziny pracy punktu
Punkt nr 1	Administracja Zasobów Komunalnych Łódź – Bałuty, Rejon Obsługi Najemców IV ul. Przemysłowa 7	pn. śr. cz. pt. 7.00-11.00; wt. 9.00-13.00
Punkt nr 2	Administracja Zasobów Komunalnych Łódź – Bałuty, Rejon Obsługi Najemców IV ul. Przemysłowa 7	pn. śr. cz. pt. 11.00-15.00; wt. 13.00-17.00
Punkt nr 3	Administracja Zasobów Komunalnych Łódź – Polesie, Rejon Obsługi Najemców IV ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich 9	pn. śr. cz. pt. 7.00-11.00; wt. 9.00-13.00
Punkt nr 4	Administracja Zasobów Komunalnych Łódź – Polesie, Rejon Obsługi Najemców IV ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich 9	pn. śr. cz. pt. 11.00-15.00; wt. 13.00-17.00
Punkt nr 5	Administracja Zasobów Komunalnych Łódź – Górna, Rejon Obsługi Najemców I ul. Lubelska 9/11	pn. śr. cz. pt. 7.00-11.00; wt. 9.00-13.00
Punkt nr 6	Administracja Zasobów Komunalnych Łódź – Górna, Rejon Obsługi Najemców I ul. Lubelska 9/11	pn. śr. cz. pt. 11.00-15.00; wt. 13.00-17.00
Punkt nr 7	Administracja Zasobów Komunalnych Łódź – Śródmieście, Rejon Obsługi Najemców III, ul. Piotrkowska 238	pn. śr. cz. pt. 7.00-11.00; wt. 9.00-13.00
Punkt nr 8	Administracja Zasobów Komunalnych Łódź – Śródmieście, Rejon Obsługi Najemców III, ul. Piotrkowska 238	pn. śr. cz. pt. 11.00-15.00; wt. 13.00-17.00
Punkt nr 9	Urząd Miasta Łodzi, ul. Piotrkowska 153	pn. śr. cz. pt. 8.00-12.00; wt. 9.00-13.00
Punkt nr 10	Urząd Miasta Łodzi, ul. Piotrkowska 153	pn. śr. cz. pt. 12.00-16.00; wt. 13.00-17.00
Punkt nr 11	Urząd Miasta Łodzi, al. Piłsudskiego 100	pn. śr. cz. pt. 8.00-12.00; wt. 9.00-13.00
Punkt nr 12	Urząd Miasta Łodzi, al. Piłsudskiego 100	pn. śr. cz. pt. 12.00-16.00; wt. 13.00-17.00
Punkt nr 13	Urząd Miasta Łodzi, ul. Krzemieniecka 2b	pn. śr. cz. pt. 8.00-12.00; wt. 9.00-13.00
Punkt nr 14	Urząd Miasta Łodzi, ul. Krzemieniecka 2b	pn. śr. cz. pt. 12.00-16.00; wt. 13.00-17.00
Punkt nr 15	Urząd Miasta Łodzi, al. Politechniki 32	pn. śr. cz. pt. 8.00-12.00; wt. 9.00-13.00

Wykaz	Adres	Dni i godziny pracy punktu
Punkt nr 16	Urząd Miasta Łodzi, al. Politechniki 32	pn. śr. cz. pt. 12.00-16.00; wt. 13.00-17.00
Punkt nr 17	Urząd Miasta Łodzi, ul. Zachodnia 47	pn. śr. cz. pt. 8.00-12.00; wt. 9.00-13.00
Punkt nr 18	Urząd Miasta Łodzi, ul. Zachodnia 47	pn. śr. cz. pt. 12.00-16.00; wt. 13.00-17.00
Punkt nr 19	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej I Wydział Pracy Środowiskowej ul. Tybury 14	pn. śr. cz. pt. 8.00-12.00; wt. 9.00-13.00
Punkt nr 20	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej I Wydział Pracy Środowiskowej ul. Tybury 14	pn. śr. cz. pt. 12.00-16.00; wt. 13.00-17.00
Punkt nr 21	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej II Wydział Pracy Środowiskowej ul. Grota-Roweckiego 30	pn. śr. cz. pt. 8.00-12.00; wt. 9.00-13.00
Punkt nr 22	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej II Wydział Pracy Środowiskowej ul. Grota-Roweckiego 30	pn. śr. cz. pt. 12.00-16.00; wt. 13.00-17.00
Punkt nr 23	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej II Wydział Pracy Środowiskowej, Klub Integracji Społecznej, ul. Paderewskiego 47	pn. śr. cz. pt. 8.00-12.00; wt. 9.00-13.00
Punkt nr 24	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej II Wydział Pracy Środowiskowej, Klub Integracji Społecznej, ul. Paderewskiego 47	pn. śr. cz. pt. 12.00-16.00; wt. 13.00-17.00
Punkt nr 25	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej III Wydział Pracy Środowiskowej ul. Będzińska 5	pn. śr. cz. pt. 8.00-12.00; wt. 9.00-13.00
Punkt nr 26	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej III Wydział Pracy Środowiskowej ul. Będzińska 5	pn. śr. cz. pt. 12.00-16.00; wt. 13.00-17.00
Punkt nr 27	Dom Pomocy Społecznej ul. Rudzka 56	pn. wt. śr. cz. pt. 8.00-12.00
Punkt nr 28	Dom Pomocy Społecznej ul. Rudzka 56	pn. wt. śr. cz. pt. 12.00-16.00

Bezpłatna pomoc prawna w Dzielnicowych Centrach Aktywnego Seniora

Punkty bezpłatnych porad prawnych działające w Dzielnicowych Centrach Aktywnego Seniora w Łodzi otwarte są na wszelkie problemy prawne seniorów oraz ich rodzin. W punktach można zasięgnąć rady w zawitych sprawach spadkowych, lokalowych, rodzinnych, emerytalno-rentowych, administracyjnych, odszkodowawczych oraz w sprawach z zakresu innych gałęzi prawa. W punktach można otrzymać również pomoc w zredagowaniu pism, pozwów oraz wszelkich innych wniosków. W celu ustalenia terminu spotkania należy skontaktować się telefonicznie z wybranym Dzielnicowym Centrum Aktywnego Seniora.

Adres

Dni / godziny przyjęć

Ośrodek Kultury GÓRNA

ul. Siedlecka 1

tel. 42 684 66 47 / 42 684 51 02

poniedziałek 14:00 - 17:00

Poleski Ośrodek Sztuki filia "Karolew"

ul. Bratysławska 6a

tel. 42 687 02 07

wtorek 15:45 - 17:45

Centrum w Domu Kultury "502"

ul. Gorkiego 16

tel. 42 673 35 99, 42 673 32 90

środa 16:00 - 19:00

Bałucki Ośrodek Kultury "Rondo"

ul. Limanowskiego 166

tel. 42 653 36 45

czwartek 15:30 - 17:30

Akademicki Ośrodek Inicjatyw Artystycznych

ul. Zachodnia 54/56

tel. 42 633 43 68 w. 15

Piątek 16.00 - 18.00

W Dzielnicowych Centrach Aktywnego Seniora można zasięgać również porad psychologicznych. Projekt finansowany ze środków Urzędu Miasta Łodzi w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Materiał opracowany przez Zespół ds. Seniorów UMŁ

Ośrodek pomocy dla osób pokrzywdzonych przestępstwem

Fundacja Subvenio świadczy nieodpłatną pomoc prawną dla osób poszkodowanych przestępstwem. Jeśli Ty lub ktoś z twoich bliskich jest osobą pokrzywdzoną przestępstwem, masz prawo do całkowicie bezpłatnej pomocy prawnej, psychologicznej lub materialnej.

Z bezpłatnej pomocy można korzystać w Łodzi przy ul. Rewolucji 1905 nr 52 oraz 18 miejscowościach woj. łódzkiego. Fundacja oferuje również bezpłatne poradnictwo prawne przez telefon.

Kategorie przestępstw:

- Wypadki komunikacyjne
- Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu
- Przestępstwa przeciwko mieniu
- Przestępstwa przeciwko wolności
- Przemoc domowa
- Przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece
- Przestępstwa seksualne

Więcej informacji: www.subvenio.org.pl lub tel. 514 025 546, 501 988 014

Materiał udostępniony przez Fundację Subvenio

3.2. MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

Informacja dotycząca działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi na rzecz seniorów

Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi w zakresie polityki społecznej wobec osób starszych koncentrują się na zapewnieniu pomocy i wsparcia ww. grupie osób. Łódzcy seniorzy korzystają z systemu świadczeń ostonowych (różnego rodzaju zasiłków oraz pomocy w naturze i usługach), z pomocy świadczonej w ośrodkach wsparcia dziennego, a także z pomocy instytucjonalnej. Szczególnie istotne są działania związane z pomocą świadczoną w ośrodkach wsparcia dziennego i w formie usług opiekuńczych, gdyż pozwalają podopiecznym korzystać z oferowanej pomocy i funkcjonować w naturalnym środowisku.

■ Domy Dziennego Pobytu

W Łodzi funkcjonuje 20 Domów Dziennego Pobytu, w tym Dzienny Dom "Senior - WIGOR". Placówki te dysponują łącznie 925 miejscami. Domy Dziennego Pobytu zapewniają pomoc osobom w wieku poprodukcyjnym niepodlegającym zatrudnienia, niepracującym emerytom i rencistom oraz niepracującym osobom niepełnosprawnym w organizacji czasu wolnego i aktywizacji społecznej poprzez:

- umożliwienie pobytu i wypoczynku na terenie Domu;
- zaspokajanie potrzeb towarzyskich i kulturalnych;
- uczestnictwo w zajęciach służących utrzymaniu sprawności psychofizycznej
- w zależności od potrzeb uczestników i możliwości Domu;
- zapewnienie całodziennego wyżywienia.

Podstawą do korzystania z usług Domu jest decyzja administracyjna wydana w oparciu o rodzinny wywiad środowiskowy.

Zasady odpłatności za pobyt uczestników w Domu określa Uchwała Nr LIII/1008/05 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 7 września 2005 r. w sprawie organizacji oraz szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, mieszkaniach chronionych i ośrodkach interwencji kryzysowej oraz zmieniająca ją Uchwała Nr LXI/1174/09 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 8 lipca 2009 r., która stanowi, m.in. że: opłatę za pobyt w Domu określa się na poziomie kosztów wyżywienia, odpowiadających kwocie stawki żywieniowej. Wysokość dziennej stawki żywieniowej ustala Kierownik Wydziału Pracy Środowiskowej MOPS w Łodzi w porozumieniu z Administratorem Domu, w oparciu o aktualne ceny artykułów żywnościowych oraz obowiązujące normy żywnościowe.

■ **Całodobowe formy wsparcia dla seniorów - Domy Pomocy Społecznej**

Domy Pomocy Społecznej świadczą usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nich przebywających.

Osoby, które z powodu zaawansowanego wieku lub określonego typu schorzeń nie są zdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, mogą korzystać z pomocy świadczonej w 9 domach pomocy społecznej (4 przeznaczonych dla osób w podeszłym wieku, 2 dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych oraz 3 dla osób przewlekle somatycznie chorych - domy te dysponują łącznie 1.357 miejscami).

W ramach organizowania czasu wolnego mieszkańcy domów pomocy społecznej mają bogaty wybór form terapii zajęciowej:

- kinezyterapia (spacery, gimnastyka przy muzyce),
- muzykoterapia i zajęcia artystyczne (m.in. udział w koncertach grup zewnętrznych przychodzących do DPS, występy zaproszonych gości,
- zajęcia rekreacyjne (zabawy i gry stolikowe, zajęcia Nordic Walking, wycieczki turystyczne, imprezy integracyjne);
- gimnastyka umysłu (ćwiczenia polegające na zapamiętywaniu coraz większej ilości wyrazów następujących po sobie, rebusy, kalambury, gry sprawnościowe).

Placówki organizują zajęcia terapeutyczne poprzez pracę i twórczość. Zgodnie z potrzebami i możliwościami pensjonariusze biorą udział w imprezach kulturalnych i turystycznych, mają dostęp do księgozbioru, telewizji i prasy itp.

Pensjonariusze domów pomocy społecznej mają zapewniony kontakt z rodziną, znajomymi, środowiskiem lokalnym, są odwiedzani przez młodzież harcerską, uczniów szkół i innych placówek oświatowych.

Procedurę umieszczania w domu pomocy społecznej należy rozpocząć od nawiązania kontaktu z pracownikiem socjalnym Wydziału Pracy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi, właściwym ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu osoby ubiegającej się o skierowanie do domu pomocy społecznej. Pracownik socjalny przeprowadzi rodzinny wywiad środowiskowy i pomoże w skompletowaniu wymaganych dokumentów.

Na podstawie zgromadzonej dokumentacji osoba ubiegająca się o umieszczenie zostanie zakwalifikowana do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, a następnie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wyda decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej oraz określi przewidywany termin wydania decyzji o umieszczeniu, na podstawie której osoba zostanie przyjęta do placówki.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Opłatę za pobyt ponoszą: mieszkańiec domu w wysokości 70% swojego dochodu netto, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu oraz osoby zobowiązane do alimentacji (małżonek, zstępni przed wstępnymi). Wysokość opłaty ponoszonej przez rodzinę jest uzależniona od jej sytuacji dochodowej i przekroczenia kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej.

■ **Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z chorobą Alzheimera**

Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z chorobą Alzheimera istnieje od 1998 roku. Placówka prowadzona jest przez organizację pozarządową - Łódzkie Towarzystwo Alzheimerowskie z siedzibą w Łodzi przy ul. Przybyszewskiego 111.

W ramach prowadzonego Środowiskowego Domu Samopomocy Towarzystwo podejmuje następujące działania:

- świadczy specjalistyczne usługi opiekuńcze osobom, które ze względu na zespoły otępienne, w tym chorobę Alzheimera wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych,
- prowadzi postępowanie wspierająco - rehabilitacyjne obejmujące trening umiejętności samoobsługi i zaradności życiowej oraz funkcjonowania w życiu, trening umiejętności społecznych i interpersonalnych, trening umiejętności spędzania wolnego czasu oraz inne formy postępowania,
- zapewnia opiekę psychiatryczną i pielęgniarzką,
- zapewnia pomoc psychologiczną, interwencję kryzysową, poradnictwo oraz grupy wsparcia rodzinom i opiekunom uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy.

Placówka zapewnia swoim podopiecznym opiekę lekarską, pielęgniarzką i terapeutyczną, co pozwala na spowolnienie rozwoju choroby i wydłużenie okresu sprawności i fizycznej i psychicznej opiekę psychoterapeutyczną i interwencję kryzysową – wspierającą psychoterapię dla chorych i ich rodzin, rozmowy z opiekunami podopiecznych, rozwijanie ich umiejętności radzenia sobie z problemami wynikającymi ze sprawowania opieki nad przewlekle chorym, poradnictwo i pomoc w załatwianiu spraw związanych z chorobą członka rodziny.

■ Dom Międzypokoleniowy „Bednarska”

W 2004 r. w ramach projektu „Porozumienie i pojednanie z miastami partnerskimi w środkowej i wschodniej Europie” utworzono Dom Międzypokoleniowy „Bednarska”. W ww. Domu działają równolegle: Dom Dziecka nr 9, Dom Dziennego Pobytu oraz „Dom Pamięci i Przyszłości” prowadzony przez Stowarzyszenie Polaków Poszkodowanych przez III Rzeszę. Placówka jest miejscem integracji osób starszych z młodszymi przy jednoczesnym wzmacnianiu więzi międzypokoleniowych.

Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych

Osoby samotne, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, otaczane są opieką w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Świadczenia w formie usług opiekuńczych są odpłatne. Wysokość odpłatności za usługi opiekuńcze uzależniona jest od sytuacji rodzinnej oraz dochodu osoby lub rodziny ubiegającej się o świadczenie. W przypadku, gdy dochód osoby lub rodziny nie przekracza kryterium dochodowego lub równy jest kryterium dochodowemu określone w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, usługi opiekuńcze świadczone są nieodpłatnie.

Wymiar i zakres przyznanych usług uzależniony jest od stanu zdrowia świadczeniobiorcy, sytuacji rodzinnej oraz sytuacji materialnej jego i jego rodziny, ustalonej przez pracownika socjalnego w drodze wywiadu środowiskowego oraz posiadanych środków finansowych w budżecie miasta na ten cel.

Usługi opiekuńcze obejmują m.in. pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz - w miarę możliwości - pomoc w podtrzymywaniu kontaktów z otoczeniem.

Dane teled adresowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz podległych mu jednostek: rozdział 5.10.

Material udostępniony przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi

3.3. KOMENDA MIEJSKA POLICJI – PORADY DLA SENIORÓW

Uwaga na oszustów

Osoby starsze, mieszkające samotnie często nagabywane są przez oszustów podających się za przedstawicieli różnych instytucji. Aby wzbudzić zaufanie przestępcy stosują wiele podstępów. Jedni już od progu obiecują tańsze leki czy większą emeryturę, drudzy starają się wzbudzić litość, prosząc o szklankę wody lub podając się za wolontariuszy zbierających pieniądze na chore dzieci. Udają np. pracownika opieki społecznej zbierającego informacje o niezbędnej pomocy lub pracownika gazowni, który odwiedza osoby uprawnione do bezpłatnej wymiany kuchenek gazowych, czy pracownice służby zdrowia wykonujące badania i zabiegi w domu pacjenta. Do drzwi mogą też zapukać fałszywi kominiarze, pracownicy ZUS, pracownicy administracji czy telekomunikacji itp. a nawet policjanci.

Aby nie dać się oszukać i okraść przestępcom musimy być czujni i pamiętać o przestrzeganiu podstawowych zasad bezpieczeństwa.

PAMIĘTAJ!!!

- 1.** Nie wolno otwierać drzwi osobom, których nie znamy.
- 2.** Nie wolno wpuszczać do domu obcych, nie mamy takiego obowiązku.
 - każda wizyta przedstawiciela gazowni czy elektrowni jest wcześniej zapowiadana;
 - podczas takiej kontroli zadbaj, aby wraz z Tobą w domu był ktoś zaufany;
 - jeżeli masz jakiegokolwiek wątpliwości, zadzwoń do tej instytucji, upewnij się, czy taka osoba tam pracuje i jest upoważniona do kontroli.
- 3.** Nie wolno wpłacać należności, ani przyjmować rzekomej nadpłaty od „inkasentów”.
- 4.** Nie wolno rozmieniać pieniędzy nieznanym, im chodzi głównie o rozpoznanie gdzie przechowujemy oszczędności.
- 5.** Nie wolno kupować artykułów za podejrzenie niską cenę, im „większa okazja” tym większe prawdopodobieństwo oszustwa.
- 6.** Uważaj na fałszywych krewnych!

W RAZIE WĄTPLIWOŚCI NIEZWŁOCZNIE DZWOŃ NA POLICJĘ TEL. 997 lub 112

Przestępstwa pod legendą

Coraz częściej odnotowuje się przestępstwa, w których poszkodowanymi są osoby w podeszłym wieku z uwagi na swoją łatwowierność i zaufanie do instytucji państwowych. W związku z tym, stają się łatwym celem dla różnych oszustów i grup przestępczych. Przestępcy często podają się za pracownika administracji, ZUS-u, PCK, NFZ, pracownika opieki społecznej czy nawet kogoś z rodziny, próbując wyłudzić pieniądze.

Szczególnym rodzajem przestępstw dokonywanych na osobach starszych jest kontaktowanie się z tymi osobami telefonicznie, przez rzekomych wnuczków, siostrzeńców i innych krewnych, którzy znajdują się w krytycznym położeniu i proszą o natychmiastową pożyczkę. Zazwyczaj nie przedstawiają się, czekając na naszą reakcję, kiedy zwrócimy się do nich imieniem krewnego.

Opowiadają historie o wypadkach, super okazjach na zakup samochodu lub domu, prosząc o przekazanie pieniędzy koledze, którego nigdy nie widzieliśmy, a który zaraz zjawi się pod naszymi drzwiami.

PAMIĘTAJ!

1. Zagadywany przez oszusta nigdy nie zgaduj kto do Ciebie dzwoni!
2. Poproś o przedstawienie się z imienia i nazwiska.
3. Natychmiast zadzwoń do prawdziwego wnuczka, wnuczki czy siostrzeńca, żeby potwierdzić autentyczność rozmówcy.
4. Nigdy nie wręczaj swoich pieniędzy obcym.
5. W przypadku jakichkolwiek podejrzeń czy wątpliwości powiadom policję dzwoniąc pod numer 997 lub 112

Aby uniknąć tego typu zdarzeń konieczne jest zachowanie szczególnej ostrożności i zdrowego rozsądku. Nie otwieramy drzwi nieznanym. Jeśli musimy kogoś wpuścić do mieszkania, nie zostawiamy go ani na chwilę samego. Na czas wizyty zapewnimy sobie obecność sąsiada lub kogoś zaufanego. Wizyta pracownika administracji lub innej instytucji, powinna być poprzedzona wcześniejszą informacją umieszczoną na tablicy ogłoszeń. Jeśli mamy wątpliwości, zadzwońmy do tej instytucji upewniając się, że taka osoba tam pracuje i ma powód, by nas odwiedzić.

Nie daj się okraść we własnym domu

Zamykaj drzwi od wewnątrz

W ostatnim czasie nasiliły się kradzieże przy wykorzystaniu niedokładnie zabezpieczonych drzwi wejściowych. Przystępcy krążąc po budynku szukają takich mieszkań gdzie lokatorzy po powrocie do domu nie zamykają drzwi od wewnątrz. Jeśli po naciśnięciu klamki drzwi udaje się otworzyć, wchodzi do środka i po cichu kradną rzeczy znajdujące się w zasięgu ręki. Łupem złodziei padają damskie torebki, teczki i inne przedmioty na chwilę pozostawione w przedpokoju. W wielu przypadkach do tego procederu wykorzystywane są dzieci, które przytłapanie na gorącym uczynku tłumaczą, że się pomyliły, bo szukają kolegi lub koleżanki mieszkającej w tym domu.

PAMIĘTAJ!

Aby nie paść ofiarą tego typu kradzieży, należy zaraz po wejściu do mieszkania zamknąć drzwi na zamek od wewnątrz, można też dodatkowo je zabezpieczyć zakładając łańcuch. To skutecznie udaremni działanie sprawców. Warto również pamiętać, żeby nie otwierać drzwi od klatki schodowej każdej osobie dzwoniącej domofonem. Nasza czujność, zainteresowanie i ostrożność pomoże uniknąć wielu przykrych sytuacji i wpłynie na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców.

Jak uchronić mieszkanie przed włamaniem

Typując mieszkanie do włamania złodziej zbiera informacje o mieszkańcach, ich zachowaniu, zamożności i przyzwyczajeniach. Mieszkańcy tej samej ulicy czy domu wiedzą o sobie wiele, jak się komu wiezie, kto gdzie pracuje, jakim jeździ samochodem. Czasem wystarczy zapytać...

PAMIĘTAJ!

1. Nie informuj innych o swoim majątku.
2. Rzeczy wartościowe - gotówkę, biżuterię odpowiednio zabezpiecz i w sposób dyskretny oznakuj.
3. Wychodząc z mieszkania dokładnie zamykaj za sobą drzwi;
4. Zabezpieczaj okna i drzwi balkonowe, tak aby nie można było ich otworzyć z zewnątrz.
5. Jeżeli wyjeżdżasz na dłużej, poprośmy znajomych czy rodzinę o opiekę nad mieszkaniem, (wymywanie korespondencji ze skrzynek, zbieranie ulotek, zapalanie światła, otwieranie okna itp.).
6. Nie wpuszczaj do domu osób obcych jeżeli masz jakiegokolwiek obawy, poproś o przyście gdy w domu nie będziesz sam.
7. Stosuj zróżnicowane systemy zabezpieczeń, kilka zamków różnego typu, wzmocnione drzwi, dobrze jest założyć wizjer i tzw. zaporę łańcuchową.
8. Po wejściu do domu zamknij niezwłocznie za sobą drzwi od wewnątrz.
9. Nie powierzaj kluczy osobom obcym, mało znanym, szczególnie należy w tej kwestii uczulić dzieci.
10. Obserwuj otoczenie, w jakim żyjesz, o wszystkich sytuacjach odbiegających od normy informuj odpowiednie służby.
11. Nie bądź bierny, wspólnie z sąsiadami pilnuj mieszkań, Wasze zainteresowanie może zniechęcić włamywaczy.

PAMIĘTAJ!

Gdy stwierdzisz włamanie do Twojego mieszkania nie rób porządków, nie przeglądaj rzeczy w ten sposób zacierasz ślady, najpierw zawiadom policję: tel. 997 lub 112

Uwaga na kieszonkowców

Przestępcy działają w sklepach, na targowiskach jak i w komunikacji miejskiej, do swego procederu wykorzystują istniejący lub sztuczny tłok. Dlatego w takich miejscach należy być szczególnie czujnym i pamiętać o podstawowych zasadach bezpieczeństwa:

PAMIĘTAJ!

1. Portfel, klucze, dokumenty czy telefon komórkowy chowaj w bezpiecznym miejscu, z którego trudno jest coś ukraść bez zwrócenia naszej uwagi.
2. Płacąc za zakupy stań tak, aby nikt nie widział zawartości portfela i aby uniemożliwić wyrwanie go z ręki.
3. Niezbędną gotówkę podzieloną na mniejsze kwoty, schowaj w kilku miejscach.
4. Nie noś rzeczy wartościowych i portfela w reklamówkach, które łatwo przeciąć.
5. Tam gdzie panuje tłok – trzymaj torbę przed sobą, zawsze zapiętą.
6. Nie zabieraj cennej biżuterii na zakupy.

7. Nie noś rzeczy wartościowych w tylnej kieszeni spodni, w zewnętrznych kieszeniach płaszcza lub kurtki.
8. Bądź czujny, interesuj się tym co się wokół Ciebie dzieje.
9. Uważaj na sztuczny tłok.

Materiały udostępnione przez Wydział Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Łodzi

3.4. MIEJSKI RZECZNIK KONSUMENTÓW

Miejski Rzecznik Konsumentów zapewnia pomoc prawną w indywidualnych sporach konsumentów z przedsiębiorcami wynikających ze stosunków cywilno prawnych. W szczególności chodzi tu o sprawy sporów z przedsiębiorcami:

- sprzedawcami dostarczającymi wadliwe towary (reklamacje zakupionych towarów);
- przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi;
- dostawcami energii elektrycznej i gazu;
- z przedsiębiorcami wykonującymi w mieszkaniach usługi remontowe (wymiana drzwi, okien);
- z bankami w sporach dotyczących umów kredytów, pożyczek i rachunków bankowych

Miejski Rzecznik Konsumentów zapewnia Konsumentom pomoc i wsparcie w następującym zakresie:

- udzielanie informacji prawnej o obowiązujących przepisach prawa oraz o organach instytucjach mogących zapewnić pomoc prawną konsumentom w ich sporach z przedsiębiorcami;
- ocena zasadności roszczeń zgłaszanych przez konsumentów;
- pomoc w zidentyfikowaniu przedsiębiorców na podstawie urzędowych rejestrów działalności gospodarczej;
- udostępnianie formularzy pism kierowanych przez konsumentów do przedsiębiorców, z którymi pozostają w sporze;
- pomoc przy redagowaniu indywidualnych pism kierowanych przez konsumentów do przedsiębiorców oraz do organów i instytucji mogących zapewnić ochronę prawną w sporach z przedsiębiorcami;
- zapewnienie dostępu do materiałów o tematyce konsumenckiej np. ulotek, broszur;
- podejmowanie interwencji u przedsiębiorców, z którymi konsumenci pozostają w sporze, w formie wystąpień zawierających żądanie ustosunkowania się do uwag i opinii rzecznika oraz udzielenia mu określonych wyjaśnień i informacji;
- przygotowywanie dla konsumentów pozwów i innych pism procesowych;
- przedstawianie sądowi rozstrzygającemu spór między konsumentem a przedsiębiorcą, poglądu istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy;
- wstąpienie do procesu cywilnego, w którym sąd rozstrzyga spór między konsumentem a przedsiębiorcą (w wyjątkowych przypadkach).

Miejski Rzecznik Konsumentów określa samodzielnie rodzaj i zakres udzielanej pomocy prawnej, biorąc pod uwagę uwarunkowania wynikające z oceny stanu faktycznego i prawnego oraz możliwości techniczne i organizacyjne biura Miejskiego Rzecznika Konsumentów.

Kontakt

Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów
90-430 Łódź, ul. Piotrkowska 113
e-mail: mrk@uml.lodz.pl

Materiały udostępnione przez Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów

3.5. TELEFON ŻYCZLIWOŚCI - 42 638-50-32

Łódzki Telefon Życzliwości jest owocem współpracy Zespołu ds. Seniorów z Łodzi oraz międzypokoleniowego zespołu wolontariuszy i specjalistów Fundacji Subvenio. Fundacja zajmuje się wsparciem psychologicznym i prawnym Seniorów, świadczeniem nieodpłatnej pomocy prawnej oraz prowadzeniem ośrodka pomocy prawnej i psychologicznej dla osób pokrzywdzonych przestępstwem. Telefon Życzliwości powstał w odpowiedzi na zaistniałą potrzebę zarówno mobilnego, jak i stacjonarnego wsparcia emocjonalnego, prawnego i informacyjnego Seniorów. Jego kompleksowość polega na tym, że Senior może zarówno uzyskać wsparcie specjalisty, nie wychodząc z domu, jak i umówić się na rozmowę twarzą w twarz.

W skład kadry Telefonu Życzliwości wchodzi nie tylko grono specjalistów, tj. psychologowie oraz prawnicy, ale także szereg wolontariuszy, wyszkolonych pod kątem specyfiki pracy oraz posiadających ogromne zasoby energii i entuzjazmu. Wolontariuszem może zostać każdy, kto odczuwa potrzebę niesienia pomocy innym oraz ten, komu taki rodzaj działalności przynosi satysfakcję. Na grono wolontariuszy składają się ludzie w różnym wieku – od młodzieży, po ludzi dorosłych oraz seniorów. Wystarczy dobre chęci oraz szczerze zaangażowanie.

Inicjatywa nie jest skierowana wyłącznie do osób, które posiadają problem z natury psychologicznej bądź prawnej, ale również do tych, którzy mają potrzebę porozmawiać z drugą osobą, nawiązać kontakt czy czują się osamotnione. Realizowany projekt ma umożliwić kontakt tym, którym go na co dzień brakuje.

Zachęcamy zarówno do kontaktu z Telefonem Życzliwości, pod numerem 42 638-50-32, jak i do włączenia się do grona wolontariuszy.

Godziny pracy Telefonu Życzliwości:

Poniedziałek, środa, piątek – 15.00 - 19.00

Wtorek, środa – 12.00 - 16.00

Materiał udostępniony przez Fundację Subvenio

4. ZDROWIE

- 1.1.ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE
ORAZ LECZENIE UZDROWISKOWE**
- 1.2.SZPITALE / OPIEKA SPECJALISTYCZNA**
- 1.3.NOCNA I ŚWIĄTECZNA OPIEKA MEDYCZNA**

4.1. ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE / LECZENIE UZDROWISKOWE

■ **Badania u lekarzy POZ (Podstawowej Opieki Zdrowotnej)**

Każdy z nas powinien regularnie wykonywać badania profilaktyczne odpowiednie dla swojej grupy wiekowej. Dzięki temu możliwe będzie wykrycie chorób we wczesnym stadium i skuteczne ich leczenie. Zarówno badania laboratoryjne, jak i obrazowe odpowiednie dla seniorów może zlecić lekarz POZ, m.in. morfologię, badanie moczu i kału, spirometrię, EKG, USG tarczycy, nerek, brzucha, a także RTG klatki, kręgosłupa, kończyn czy brzucha. Wystawiając skierowanie, wskazuje jednocześnie placówkę, gdzie można zrobić je bezpłatnie. Wyjątkiem jest gastroskopia i kolonoskopia, z których można skorzystać w dowolnej placówce, która ma umowę z NFZ. Jeśli lekarz POZ uzna, że konieczna jest dalsza diagnostyka lub leczenie, kieruje pacjenta do poradni specjalistycznej, szpitala albo na zabiegi fizjoterapeutyczne w poradni lub w domu. Do skierowania lekarz POZ powinien dołączyć komplet badań potwierdzających wstępną diagnozę.

■ **Badania u lekarzy specjalisty**

Jeśli pacjent jest objęty leczeniem specjalistycznym i wymaga wykonania niezbędnych dla prawidłowego leczenia dodatkowych badań diagnostycznych, pozostających w związku z leczeniem, skierowania na te badania wystawia i pokrywa koszty ich wykonania świadczeniodawca udzielający świadczeń ambulatoryjnej opieki specjalistycznej.

■ **Badania przed leczeniem szpitalnym**

Jeśli pacjent kierowany jest na leczenia szpitalne, a w szczególności gdy planowany jest u niego zabieg operacyjny, wszystkie potrzebne do zabiegu badania i konsultacje odbywają się w tym szpitalu.

■ **Zlecenia na wyroby medyczne**

Kto wystawi zlecenie na wyroby medyczne, np. pieluchomajtki, cewniki urologiczne, worki do zbiórki moczu, worki stomijne, zestawy infuzyjne do pomp insulinowych? Pierwsze zlecenie wystawi pacjentowi lekarz POZ. Wystawianie kolejnych zleceń może kontynuować pielęgniarka lub położna.

■ **Recepty**

Ponad połowa seniorów choruje na co najmniej jedną chorobę przewlekłą. Wielu z nich stale przyjmuje leki. Kto może wypisać receptę? Receptę na leki, których stosowanie Badania u lekarza POZ (podstawowej opieki zdrowotnej) Badania u lekarza specjalisty Badania przed leczeniem szpitalnym Zlecenia na wyroby medyczne SENIORZE ZADBAJ O SIEBIE Recepty zalecił lekarz specjalista, może wystawić również lekarz POZ. Są jednak ograniczenia czasowe. Lekarz POZ może wystawić kolejno maksymalnie 12 recept, na okres nie przekraczający 365 dni.

Na jednej receptce nie można jednak wypisać leku na więcej niż 120 dni stosowania.

■ Normy najważniejszych dla seniora badań diagnostycznych

BMI (współczynnik masy ciała, który można obliczyć korzystając z wzoru:

$$2 \text{ BMI} = [\text{masa ciała (kg)}] / [\text{wzrost (m)}] \text{) norma - 18,5 - 24,9.}$$

Ciśnienie tętnicze krwi – norma od 120/80 mmHg 140/90

Glukoza, norma dla poziomu cukru we krwi na czczo to 80-100 mg/dl

TSH, czyli hormon tarczycy – norma 0,4-4,0 mIU/l

■ Leczenie uzdrowiskowe

Leczenie uzdrowiskowe jest kontynuacją leczenia szpitalnego lub ambulatoryjnego pacjenta, którego celem jest rehabilitacja, leczenie chorób przewlekłych oraz profilaktyka, przy wykorzystaniu między innymi naturalnych zasobów leczniczych.

Skierowanie na leczenie uzdrowiskowe wystawia lekarz ubezpieczenia zdrowotnego, biorąc pod uwagę aktualny stan zdrowia pacjenta, uwzględniając wskazania lub istniejące przeciwwskazania oraz wpływ leczenia uzdrowiskowego na stan zdrowia pacjenta. Lekarz lub sam pacjent przesyła skierowanie do oddziału wojewódzkiego NFZ - w zamkniętej kopercie, opatrzonej napisem „SKIEROWANIE NA LECZENIE UZDROWISKOWE” (w prawym dolnym rogu koperty).

Ocenę celowości skierowania przeprowadza lekarz specjalista w dziedzinie balneoklimatologii i medycyny fizykalnej lub rehabilitacji medycznej oddziału wojewódzkiego Funduszu, wskazując rodzaj i miejsce leczenia uzdrowiskowego.

Jeżeli lekarz specjalista (konsultant) stwierdzi przeciwwskazanie lub brak wskazań do leczenia uzdrowiskowego, oddział Funduszu nie potwierdza skierowania. Zwracane jest ono lekarzowi, który je wystawił, wraz z podaniem przyczyny odmowy potwierdzenia skierowania. Oddział Funduszu powiadamia również pisemnie pacjenta.

Decyzja jest ostateczna i nie przysługuje od niej odwołanie (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie kierowania na leczenie uzdrowiskowe).

Oddział Funduszu prowadzi listę osób oczekujących na potwierdzenie skierowania.

Każdy pacjent ma prawo do informacji o swoim miejscu na liście!

Skierowanie, które zawiera braki formalne, zwracane jest lekarzowi, który je wystawił w celu uzupełnienia. Jeżeli złożone do oddziału Funduszu skierowanie w okresie 18 miesięcy, licząc od dnia jego wystawienia nie zostanie zrealizowane NFZ odsyła skierowanie do lekarza, który je wystawił celem weryfikacji (aktualizacji). Lekarz w ciągu 30 dni dokonuje weryfikacji skierowania i w przypadku pozytywnej weryfikacji odsyła je do NFZ. Pacjenci ze skierowaniami po weryfikacji wyjeżdżają w pierwszym posiadanym terminie, o ile ich skierowania zostaną pozytywnie zaopiniowane przez lekarza NFZ.

Jeżeli zostanie ustalony termin leczenia, oddział wojewódzki NFZ doręcza pacjentowi potwierdzone skierowanie, nie później niż 14 dni przed datą rozpoczęcia leczenia.

W przypadku osób dorosłych zalecane jest korzystanie z ambulatoryjnego i sanatoryjnego leczenia uzdrowiskowego oraz rehabilitacji w sanatorium uzdrowiskowym nie częściej niż raz na 18 miesięcy. Powyższe zalecenie jest zaleceniem opartym na badaniach klinicznych prowadzonych w dziedzinie balneologii, które potwierdziły, iż w większości przypadków efekty bodźcowego leczenia uzdrowiskowego utrzymują się przez okres 18 miesięcy (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie kierowania na leczenie uzdrowiskowe).

Pracownicy zakładów, które stosowały w produkcji azbest*, zatrudnieni w tych zakładach w dniu 28 września 1997 roku lub przed tą datą, uprawnieni są do korzystania raz w roku z leczenia uzdrowiskowego i są zwolnieni z odpłatności związanej z leczeniem uzdrowiskowym.

■ Czas trwania leczenia uzdrowiskowego

Świadczenia są realizowane w warunkach:

- ambulatoryjnych;
- stacjonarnych

Pobyt w szpitalu uzdrowiskowym trwa 21 dni i jest bezpłatny. Osoba pracująca otrzymuje w tym czasie zwolnienie lekarskie. Pobyt dziecka trwa 27 dni.

Pobyt w sanatorium uzdrowiskowym trwa 21 dni i jest częściowo odpłatny.

Pobyt w szpitalu uzdrowiskowym na rehabilitacji uzdrowiskowej trwa 28 dni, jest bezpłatny i odbywa się w ramach zwolnienia lekarskiego.

Pobyt w sanatorium uzdrowiskowym na rehabilitacji uzdrowiskowej trwa 28 dni, jest częściowo odpłatny.

Uzdrowiskowe leczenie ambulatoryjne dorosłych i dzieci trwa od 6 do 18 dni. Pacjent kierowany na ten rodzaj leczenia ponosi koszty pobytu (we własnym zakresie zapewnia sobie zakwaterowanie i wyżywienie) natomiast NFZ ponosi koszty zabiegów.

■ Odpłatność

Zakwaterowanie i wyżywienie w sanatorium uzdrowiskowym jest odpłatne. Wysokość opłaty za jeden dzień pobytu pacjenta dla turnusów trwających 21 oraz 28 dni zależy od standardu pokoju. Stawkę określa minister zdrowia.

Od 1 października 2013 roku, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 23 lipca 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego, obowiązują nowe stawki częściowej odpłatności za wyżywienie i zakwaterowanie w sanatorium uzdrowiskowym. Rozporządzenie stanowi, że:

„Jeżeli pobyt świadczeniobiorcy w sanatorium uzdrowiskowym przypada w dwóch sezonach rozliczeniowych, odpłatność oblicza się, uwzględniając odpowiednio liczbę dni przypadającą w danym sezonie rozliczeniowym”.

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 lipca 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego. Dz.U. 2013 poz. 931 oraz Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 11 września 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego.

NFZ nie organizuje podróży do sanatorium oraz nie pokrywa jej kosztów

NFZ nie ponosi:

- kosztów przejazdu na leczenie uzdrowiskowe i z leczenia uzdrowiskowego;
- kosztów częściowej odpłatności za wyżywienie i zakwaterowanie w sanatoriach uzdrowiskowych;
- kosztów wyżywienia i zakwaterowania podczas korzystania z leczenia ambulatoryjnego;

- kosztów pobytu opiekuna;
- dodatkowych opłat, np. opłat klimatycznych;
- kosztów zabiegów przyrodolecniczych i rehabilitacyjnych w szpitalach uzdrowiskowych, sanatoriach uzdrowiskowych i ambulatoryjnym leczeniu uzdrowiskowym, niezwiązanych z chorobą podstawową, będącą bezpośrednią przyczyną skierowania na leczenie uzdrowiskowe.

■ Rezygnacja

W przypadku rezygnacji z leczenia uzdrowiskowego należy bezzwłocznie zwrócić skierowanie do oddziału Funduszu. Każda rezygnacja powinna być uzasadniona i udokumentowana pisemnie. Jeżeli powodem rezygnacji jest wypadek losowy lub choroba ubezpieczonego (np. pobyt w szpitalu) potwierdzone odpowiednim dokumentem, Fundusz wyznaczy nowy termin realizacji skierowania, jeśli nie jest to związane ze zmianą stanu zdrowia i koniecznością dłuższego leczenia w miejscu zamieszkania.

Możliwość wykorzystania skierowań z tzw. "zwrotów"

W tej chwili okres oczekiwania na leczenie uzdrowiskowe w ŁOW NFZ wynosi około 20-22 miesiące, a na leczenie poszpitalne – 8 do 10 miesięcy (stan na listopad 2015 r.). Pacjent, którego skierowanie zostało pozytywnie zakwalifikowane na leczenie uzdrowiskowe może skorzystać z wcześniejszego wyjazdu, dzwoniąc i pytając o tak zwane zwroty. Są to skierowania, z których, z różnych przyczyn, nie mogli skorzystać inni pacjenci, a termin rozpoczęcia leczenia jest krótszy niż 14 dni.

Informację o możliwości skorzystania ze zwrotów można uzyskać telefonicznie: w dniach od poniedziałku do piątku w godzinach 8-16 pod numerem telefonu (42) 275-40-83 oraz (42) 275-40-89.

Materiały udostępnione przez łódzki Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia

4.2. SZPITALA / OPIEKA SPECJALISTYCZNA

CENTRUM MEDYCZNE IM. DR LUDWIKA RYDYGIERA Sp. z o.o.

ul. Sterlinga 13 / tel. 42 633 58 77

Poradnia, ul. Próchnika 11

(rejestracja: tel. 42 633 26 28 / 42 633 24 75 wew. 34)

- chirurgii urazowo-ortopedycznej
- otolaryngologiczna dla dorosłych

Poradnia Rehabilitacyjna, ul. Próchnika 11

Pracownia RTG, ul. Próchnika 11

Pracownia USG, ul. Próchnika 11

Poradnia Stomatologiczna, ul. Zachodnia 60 (tel. 42 633 45 66)

Przychodnia Akademicka „PaLMA”, ul. Lumumby 14

(rejestracja: tel. 42 632 81 80 / 42 632 81 81 / 42 633 42 00 / 42 633 00 14)

Poradnie specjalistyczne:

- alergologiczna
- dermatologiczna
- neurologiczna
- chirurgii ogólnej
- otolaryngologiczna
- zdrowia psychicznego
- psychologiczna

Pracownia Fizjoterapii, ul. Lumumby 14

(rejestracja: tel. 42 632 81 80 / 42 632 81 81 / 42 633 42 00 / 42 633 00 14)

Pracownie RTG, USG, EKG i EEG, ul. Lumumby 14

(rejestracja: tel. 42 632 81 80 / 42 632 81 81 / 42 633 42 00 / 42 633 00 14)

MIEJSKIE CENTRUM MEDYCZNE "GÓRNA" W ŁODZI

ul. Felińskiego 7 / Dyrektor: tel. 42 689-20-81

Poradnia, ul. Felińskiego 7

- dział fizjoterapii tel. 42 689 20 92
- gabinet diagnostyczno-zabiegowy, tel. 42 689 20 89
- punkt pobrań materiałów do badań
- pracownia USG, tel. 42 689 20 80
- punkt szczepień, tel. 42 689 20 85
- poradnia okulistyczna, tel. 42 689 20 80

Poradnia, ul. Tatrzańska 109

- poradnia stomatologiczna, tel. 42 643 39 72 wew. 72 / 74
- dział fizjoterapii, tel. 42 643 39 72 wew. 37
- poradnia protetyki stomatologicznej, tel. 42 643 39 72 wew. 68
- poradnia otolaryngologiczna, tel. 42 643 39 72 wew. 47
- gabinet diagnostyczno-zabiegowy, tel. 42 643 46 88
- pracownia diagnostyki obrazowej RTG, tel. 42 643 39 72 wew. 67
- punkt pobrań materiałów do badań, tel. 42 643 39 72 wew. 52
- pracownia USG, tel. 42 643 46 88
- punkt szczepień, tel. 42 643 39 72
- poradnia okulistyczna, tel. 42 643 39 72

Poradnia, ul. Cieszkowskiego 6

- poradnia położniczo-ginekologiczna, tel. 42 689 11 53
- poradnia neurologiczna, tel. 42 689 11 50
- dział fizjoterapii, tel. 42 689 11 56
- dział kinezyterapii
- punkt szczepień, tel. 42 689 11 50 wew. 209
- gabinet diagnostyczno-zabiegowy, tel. 42 689 11 52
- punkt pobrań materiałów do badań
- gabinet EEG, tel. 42 689 11 52

Poradnia, ul. Rzgowska 170 (Centrala tel. 42 645 91 90)

- poradnia położniczo-ginekologiczna, tel. 42 645 39 10
- poradnia neurologiczna, tel. 42 646 15 23
- punkt szczepień
- gabinet diagnostyczno-zabiegowy, tel. 42 646 18 01 wew. 23
- punkt pobrań materiałów do badań
- pracownia USG, tel. 42 646 18 01 wew. 23

Poradnia ul. Odrzańska 29 (rejestracja tel. 42 684 45 37)

- poradnia położniczo-ginekologiczna
- poradnia neurologiczna
- poradnia otolaryngologiczna
- dział fizjoterapii, tel. 42 684 03 59
- punkt szczepień
- gabinet diagnostyczno-zabiegowy
- punkt pobrań materiałów do badań

MIEJSKIE CENTRUM MEDYCZNE "WIDZEW" W ŁODZI

ul. Piłsudskiego 157 / Centrala: tel. 42 674 33 99

Poradnie specjalistyczne:

- dermatologiczna, tel. 42 674 32 57 wew. 76
- ginekologiczno-położnicza, tel. 727 705 712
- chirurgii ogólnej, tel. 42 674 32 57 wew. 35
- chirurgii ortopedyczno-urazowej, tel. 42 674 32 57 wew. 34 / 36
- otolaryngologiczna dla dorosłych, tel. 42 674 32 57 wew. 49
- urologiczna, tel. 42 674 32 57 wew. 77
- rehabilitacyjna (zabiegi dla dorosłych i dla dzieci), tel. 42 674 32 57 wew. 74

Laboratorium analityczne, tel. 42 674 33 28 wew. 61

Pracownia RTG, ul. Szpitalna 6, tel. 727 705 628

Ośrodek Rehabilitacji dla Dzieci i Młodzieży, ul. Piłsudskiego 157,
tel. 727 705 550

Rejestracje:

- ul. Elsnera 19, tel. 42 671 10 80
- ul. Gorkiego 21 a, tel. 42 673 35 66 / 42 673 35 58

Poradnie specjalistyczne

- diabetologiczna, ul. Elsnera 19
- ginekologiczno-położnicza, ul. Elsnera 19
- rehabilitacyjna z pracownią fizjoterapii, ul. Elsnera 19

Pracownia USG, ul. Elsnera 19

Pracownia EKG, ul. Elsnera 19, ul. Gorkiego 21 a

MIEJSKIE CENTRUM MEDYCZNE „POLESIE” W ŁODZI

ul. Struga 86, tel. 42 637 20 47 / Sekretariat tel. 42 637 64 50

Przychodnia Nr 31, ul. M. Skłodowskiej - Curie 15/17

(rejestracja: tel. 42 637 60 90)

Poradnie Specjalistyczne:

- poradnia ginekologiczno-położnicza, tel. 42 637 60 92 wew. 269
- poradnia chirurgii ogólnej, tel. 42 637 60 90 wew. 6
- poradnia chirurgii urazowo-ortopedycznej, tel. 42 637 60 90 wew. 6
- poradnia otolaryngologiczna, tel. 42 637 60 90 wew. 6
- poradnia okulistyczna – konsultacje
- poradnia urologiczna – konsultacje

Laboratorium Analiz Lekarskich, tel. 42 637 60 92 wew. 272

Zakład Radiodiagnostyki, tel. 42 637 60 92 wew. 282

- pracownia diagnostyki obrazowej
- pracownia USG

Przychodnia Nr 35, ul. Wileńska 25 (rejestracja: tel. 42 686 09 51)

Poradnie specjalistyczne:

- poradnia ginekologiczno-położnicza tel. 42 686 09 51
- poradnia logopedyczna

Przychodnia Nr 39, ul. Maratońska 71 (rejestracja: tel. 42 687 35 70)

Poradnie specjalistyczne:

- poradnia ginekologiczno-położnicza
- poradnia otolaryngologiczna
- poradnia okulistyczna – konsultacje
- poradnia rehabilitacyjna – konsultacje
- pracownia fizjoterapii

**Specjalistyczna Przychodnia Stomatologiczna,
ul. M. Skłodowskiej – Curie 15/17**

(tel. 42 637 65 20 / 42 637 65 00 + wewnętrzny jak niżej)

- poradnia stomatologiczna, tel. 42 637 65 20 / 42 637 65 00 wew. 5/ 6 /8
- poradnia ortodontyczna tel. 42 637 65 20 / 42 637 65 00 wew. 4
- pracownia protetyki stomatologicznej, tel. 42 637 65 20 / 42 637 65 00 wew. 3

**Specjalistyczna Przychodnia dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych,
ul. A. Struga 86** (rejestracja, tel. 42 634 40 67)

Poradnie specjalistyczne:

- poradnia rehabilitacyjna – konsultacje
- pracownia fizjoterapii

Zakład Rehabilitacji Lecznicej, ul. Gdańska 83 (rejestracja: tel. 42 637 07 98)

- poradnia rehabilitacyjna - konsultacje
- pracownia fizjoterapii - zabiegi komercyjne

Zespół Transportu Sanitarnego, ul. Wileńska 25

(rejestracja: tel. 42 637 67 87, 42 637 60 90 wew. 6)

MIEJSKIE CENTRUM MEDYCZNE IM. DR. KAROLA JONSCHERA

ul. Milionowa 14 / Centrala: 42 676 17 74 /

Izba Przyjęć, ul. Milionowa 14: 42 676 17 89 /

Izba Przyjęć, ul. Przyrodnicza 7/9: 42 617 12 32

Oddziały szpitalne, ul. Milionowa 14:

- chorób wewnętrznych i kardiologii lekarz tel. 42 672 19 30 / 42 672 19 78,
- neurologiczny lekarz, tel. 42 672 19 56, piel. 42 672 19 57
- udarowy lek. tel. 42 672 19 56, piel. 42 672 19 20
- okulistyczny lekarz tel. 42 672 19 87, piel. 42 672 19 41
- chirurgiczny ogólny lekarz tel. 42 672 19 90; piel. 42 672 19 48
- chirurgii urazowo-ortopedycznej lekarz tel. 42 672 19 47; piel. 42 672 19 72
- anestezjologii i intensywnej terapii lekarz tel. 42 672 19 82, piel. 42 672 19 43
- rehabilitacyjny lekarz tel. 42 672 19 46, piel. 42 672 19 15
- rehabilitacji neurologicznej lekarz tel. 42 672 19 46, piel. 42 672 19 15
- ratunkowy tel. 42 676 17 89

Oddziały szpitalne, ul. Przyrodnicza 7/9, centrala tel. 42 655 66 60:

- ginekologii operacyjnej i zachowawczej lekarz tel. 42 655 66 50 wew.238, piel. 42 655 66 50 wew.285
- chorób wewnętrznych i geriatryi lekarz tel. 42 655 66 50 wew. 284, piel. tel. 42 655 66 50 wew.286 /280
- chorób wewnętrznych, geriatryi i diabetologii lekarz tel. 42 655 66 50 wew.228, piel. tel. 42 655 66 50 wew.249 / 291

Przychodnia przyszpitalna „Milionowa”, ul. Milionowa 14 , tel. 42 674 89 23:

- poradnia kardiologiczna
- poradnia neurologiczna
- poradnia stwardnienia rozsianego (SM)
- poradnia chirurgii ogólnej
- poradnia chirurgii urazowo-ortopedycznej
- poradnia okulistyczna
- poradnia endokrynologiczna
- poradnia pulmonologiczna
- poradnia gastroenterologiczna
- poradnia rehabilitacyjna

Przychodnia przyszpitalna „Przyrodnicza”, ul. Przyrodnicza 7/9

tel. 42 655 66 60:

- poradnia ginekologiczna
- poradnia diabetologiczna
- poradnia geriatryczna

Przychodnia Lecznicza, ul. Lecznicza 6, rejestracja: tel. 42 256 51 30

Poradnie specjalistyczne:

- poradnia neurologiczna dla dorosłych
- poradnia okulistyczna

- poradnia chirurgii ogólnej
- poradnia chirurgii urazowo-ortopedycznej
- poradnia dermatologiczna
- poradnia ginekologiczno-położnicza, tel. 42 256 51 73
- poradnia stomatologiczna, tel. 42 256 51 64

Zakład Rehabilitacji Diennej, ul. Lecznicza 6, tel. 42 256 51 30

Pracownie, ul. Lecznicza 6, tel. 42 256 51 30

MIEJSKIE CENTRUM MEDYCZNE BAŁUTY W ŁODZI

ul. Smugowa 6 / Dyrektor: 42 657 69 83

Przychodnia Zdrowia "Bydgoska" ul. Bydgoska 17/21

Poradnie specjalistyczne (tel. 42 653 91 75)

- otorynolaryngologiczna dla dorosłych
- stomatologiczna

Dział fizjoterapii tel. 42 651 58 05

(rejestracja tel. 42 654 40 36)

Poradnie specjalistyczne:

- stomatologiczna

Przychodnia Zdrowia "Karola Libelta", ul. Libelta 16

Poradnie specjalistyczne (tel. 42 655 30 39):

- dermatologiczna, tel. 42 651 03 99
- otorynolaryngologiczna dla dorosłych

Dział fizjoterapii, tel. 42 656 77 28 / 42 655 30 39

Pracownia Diagnostyki Laboratoryjnej, tel. 42 617 24 93

Przychodnia Zdrowia "Murarska", ul. Murarska 4

(rejestracja: tel. 42 655 36 00)

Poradnie specjalistyczne:

- ginekologiczno – położnicza
- kardiologiczna, tel. 42 655 48 07

Przychodnia Zdrowia "Nastrojowa", ul. Nastrojowa 10

(rejestracja: tel. 42 658 15 01)

Poradnie specjalistyczne:

- ginekologiczno – położnicza, tel. 42 658 11 23

Dział fizjoterapii

Poradnia Chirurgiczno-Ortopedyczna, ul. Smugowa 6, tel. 42 657 69 44

Pracownia Diagnostyki Obrazowej, ul. Smugowa 4 , tel. 42 657 33 51

- USG, USG (Doppler), RTG

Dział fizjoterapii, ul. Łanowa 18, (tel. 42 652 16 30)

MIEJSKIE CENTRUM TERAPII I PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ IM. BŁ. RAFAŁA CHYLIŃSKIEGO W ŁODZI

ul. Niciarniana 41 / Dyrektor tel. 42 676 18 18

Zakład Medycyny Uzależnień, ul. Kilińskiego 232, tel. 42 684 08 13

- Oddział Przyjęć
- Oddział diagnostyczno-obszerny
- Oddział leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacji)
- poradnia leczenia uzależnień

Zakład Psychoterapii Uzależnień, ul. Niciarniana 41, tel. 42 676 16 61

- poradnia leczenia uzależnień
- poradnia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych
- poradnia psychologiczna
- poradnia promocji zdrowia
- oddział leczenia uzależnień
- oddział dzienny terapii uzależnienia od alkoholu

4.3. NOCNA I ŚWIĄTECZNA OPIEKA ZDROWOTNA

Gdzie szukać pomocy w razie nagłego zachorowania lub pogorszenia stanu zdrowia? Od poniedziałku do piątku po godz. 18 oraz przez całą dobę w weekendy i święta seniorzy mogą zgłosić się do poradni nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. W szczególnych przypadkach lekarz może wystawić także receptę na przyjmowane na stałe leki, jeśli wymaga tego ciągłość leczenia. Do punktu nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej można zgłosić się bez skierowania. Wizyty są bezpłatne. Jeśli stan zdrowia chorego nie pozwala na przyjazd do poradni można skonsultować się z lekarzem telefonicznie lub poprosić o wizytę domową pielęgniarki lub lekarza. Taką potrzebę należy zgłosić w poradni, która sprawuje opiekę w dzielnicy (Łódź), w której mieszkamy. W przypadku wizyt w punkcie NOPZ rejonizacja nie obowiązuje. Lista wszystkich poradni znajduje się w każdej przychodni POZ.

Po godzinach pracy placówek POZ usługi medyczne zapewniane są w formie nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. Pomocy udzielają lekarze i pielęgniarki w ambulatoriach lub w domu pacjenta. Świadczenia nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej są bezpłatne i udzielane bez skierowania. Ze świadczeń nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej należy korzystać w przypadku nagłego zachorowania lub nagłego pogorszenia stanu zdrowia, a także w związku z potrzebą zachowania ciągłości leczenia.

Rejon	Placówka medyczna	Adres	Telefon
Bałuty	Medical Centrem The Medici Sp. z o.o.	ul. Z.Studzińskiego 61	42 657 41 25 510 935 692
Górna	Centrum Medyczne Dobry Doktor Sp. z o.o.	ul. Rzgowska 281/289	42 687 50 54 691 961 884
Polesie	Medical Centrem The Medici Sp. z o.o.	ul. Batalionów Chłopskich 14	42 681 20 19 510 935 691
Śródmieście	WSRM	ul. Sienkiewicza 137/141	42 637 64 10
Widzew	PRO-MEDYK Sp. z o.o.	ul. Puszina 18/117b	42 239 84 52 534 999 003

_____ Materiały opracowane na podstawie informacji zamieszczonych na stronie: bip.uml.lodz.pl

■ PORADNIE GERIATRYCZNE

Miejskie Centrum Medyczne im. dr. K. Jonschera w Łodzi,

ul. Przyrodnicza 7/9, tel. 42 6 556 660

SP ZOZ Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Wojskowej Akademii Medycznej UM w Łodzi - Centralny Szpital Weteranów,

ul. Żeromskiego 113, tel. 42 639 34 22

Specjalistyczny ZOZ Fel-Med Sp. z o.o., ul. Szpitalna 6, tel. 42 674 20 82

■ ODDZIAŁY GERIATRYCZNE

III Szpital Miejski im. Dr. K. Jonschera, ul. Przyrodnicza 7/9, tel. 42 639 35 90

SP ZOZ Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Wojskowej Akademii Medycznej UM w Łodzi - Centralny Szpital Weteranów,

ul. Żeromskiego 113, tel. 42 655 66 60

■ ZAKŁADY OPIEKUŃCZO-LECZNICZE

Zakład Opiekuńczo-Leczniczy DAR-MED, ul. Mylna 2, tel. 42 6 829 262

Kliniczne Centrum Medyczne Seniora SP ZOZ USK im. WAM UM w Łodzi,
Centralny Szpital Weteranów, ul. Pieniny 30, tel. 42 679 31 44

Specjalistyczny ZOZ Fel-Med Sp. z o.o., ul. Szpitalna 6, tel. 42 674 20 82

■ PIELĘGNIARSKA OPIEKA DŁUGOTERMINOWA

NZOZ ELMED, ul. Romanowska 55, tel. 42 613 69 73

NZOZ Erkade, ul. Janosika 163, tel. 519 304 846; 42 239 87 87

Centra Medyczne MEDYCEUSZ, ul. Bazarowa 9, tel. 42 288 11 20

Centrum Medyczne Profamilia Zakład Lecznictwa Specjalistycznego i Rehabilitacji, ul. Stefana 2, tel. 42 712 02 92

Supporto podmiot leczniczy, ul. Rzgowska 170/4, tel. 602 717 054

NZOZ MULTIMED, ul. 1 Maja 42/44, tel. 42 634 24 07

NZOZ POLIMEDICA, ul. Próchnika 18, tel. 42 630 39 00

NZOZ MediCare Ośrodek Opieki Domowej, ul. Wygodna 1, tel. 42 292 07 03

NZOZ PROF-MED-NURSING, ul. Ogrodowa 28B, tel. 42 254 96 21

Centrum Medyczne BETAMED, ul. Zachodnia 12A, tel. 42 298 08 42

Niepubliczny Zakład Pielęgnacyjny Bezpieczna Starość,
ul. Piotrkowska 66, tel. 791 660 041

NZOZ CENTRUM MEDYCZNE Szpital Św. Rodziny,
ul. Wigury 19, tel. 42 633 78 01

SALVE ZOZ Sp. z o.o., ul. Struga 3, tel. 42 674 20 82

Specjalistyczny ZOZ Fel-Med Sp. z o.o., ul. Szpitalna 6, tel. 783 215 000

■ PORADNIE MEDYCZYNY PALIATYWNEJ

NZOZ Szóstka, ul. Rewolucji 1905 r. 6, tel. 42 632 73 98

NZOZ Caritas Archidiecezji Łódzkiej, ul. Zgierska 121, tel. 42 6 362 408

Szpital Zakonu Bonifratrów w Łodzi,
ul. Kosynierów Gdyńskich 61, tel. 42 685 51 62

SP ZOZ Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Wojskowej Akademii Medycznej UM w Łodzi - Centralny Szpital Weteranów,
ul. Żeromskiego 113, tel. 42 639 37 11

NZOZ przy Stowarzyszeniu Hospicjum Łódzkie,
ul. Jaracza 55, tel. 42 637 90 24

SALVE ZOZ Sp. z o.o., ul. Struga 3, tel. 42 633 78 01

■ HOSPICJUM DOMOWE

NZOZ Szóstka, ul. Rewolucji 1905 r. 6, tel. 42 632 73 98

NZOZ Caritas Archidiecezji łódzkiej, ul. Zgierska 121, tel. 42 636 24 08

NZOZ PALIUM, ul. Piotrkowska 276, tel. 662 215 559

NZOZ MULTIMED, ul. 1 Maja 42/44, tel. 42 634 24 07

NZOZ przy Stowarzyszeniu Hospicjum Łódzkie,
ul. Jaracza 55, tel. 42 637 90 24

SALVE ZOZ Sp. z o.o., ul. Struga 3, tel. 42 633 78 01

■ ODDZIAŁY MEDYCZYNY PALIATYWNEJ / HOSPICJUM STACJONARNE

Szpital Zakonu Bonifratrów w Łodzi,
ul. Kosynierów Gdyńskich 61, tel. 42 685 51 82

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. M. Kopernika w Łodzi,
ul. Pabianicka 62, tel. 42 689 54 81

**SP ZOZ Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Wojskowej Akademii Medycznej
UM w Łodzi - Centralny Szpital Weteranów**,
ul. Żeromskiego 113, tel. 42 639 37 11

Materiały udostępnione przez łódzki Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia

WAŻNE TELEFONY NFZ

Infolinia Rzecznika Praw Pacjenta czynna pn.-pt. od 9.00 do 21.00:

800-190-590

Infolinia ŁÓW NFZ czynna pn.-pt. od 8.00 do 16.00: **42 275 48 60**

– pod tym numerem można sprawdzić, gdzie najkrócej czeka się na wizytę do lekarza i jak się leczyć bezpłatnie.

5. BAZA TELEADRESOWA

- 5.1. DZIELNICOWE CENTRA AKTYWNEGO SENIORA**
- 5.2. ODDZIAŁY DS. OBSŁUGI MIESZKAŃCÓW UMŁ**
- 5.3. OŚRODKI SPORTOWO – REKREACYJNE**
- 5.4. PARKI / ZIELEŃ MIEJSKA**
- 5.5. DOMY KULTURY / OŚRODKI KULTURY**
- 5.6. TEATRY / MUZEA**
- 5.7. BIBLIOTEKI**
- 5.8. UNIWERSYTETY III WIEKU**
- 5.9. KLUBY SENIORA**
- 5.10. MOPS/DOMY DZIENNEGO POBYTU /
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ**
- 5.11. TELEFONY ALARMOWE**

5.1. DZIELNICOWE CENTRA AKTYWNEGO SENIORA

- Bałuty - Bałucki Ośrodek Kultury „Rondo”
ul. B. Limanowskiego 166, tel. 42 651 50 30
- Górna - Ośrodek Kultury „Górna”
ul. Siedlecka 1, tel. 42 6846647
- Polesie - Ośrodek Kultury „Karolew”
ul. Bratysławska 6a, tel. 42 687 02 07
- Śródmieście - Akademicki Ośrodek Inicjatyw Artystycznych
ul. Zachodnia 54/56, tel. 42 633 26 41
- Widzew - Dom Kultury „502”
ul. Gorkiego 16, tel. 42 673 35 99

5.2. ODDZIAŁY DS. OBSŁUGI MIESZKAŃCÓW UMŁ

- ul. Zachodnia 47
- al. Politechniki 32
- ul. Krzemieniecka 2
- ul. Piotrkowska 153
- al. Piłsudskiego 100
- ul. Inflancka 45
- ŁCKzM ul. Piotrkowska 110 (wejście od Pasażu Schillera)

5.3. OŚRODKI SPORTOWO – REKREACYJNE

- Lodowisko Bombonierka
ul. Stefańskiego 28, tel. 42 27 21 402
- Lodowisko Retkinia
ul. ks. Popiełuszki 13B, tel. 42 25 07 014
- Obiekt Rekreacyjny „Arturówek”
ul. Skrzydlata 75, tel. 516 026 139
- Obiekt Rekreacyjny „Młynek”
ul. Śląska 168, tel. 509 859 153
- Obiekt Rekreacyjny „Stawy Jana”
ul. Rzgowska 247, tel. 507 122 303
- Obiekt Rekreacyjny „Stawy Stefańskiego”
ul. Patriotyczna 3, tel. 516 026 131
- Obiekt Sportowy przy ul. Karpackiej
ul. Karpacka 61, tel. 42 683 05 33, 42 640 24 80
- Obiekt Sportowy przy ul. Małachowskiego
ul. Małachowskiego 5/7/9, tel. 42 678 51 41
- Obiekt Sportowy przy ul. Srebrzyńskiej
ul. Srebrzyńska 95, tel. 509 819 484

- Pływalnia Promienistych
ul. Głowackiego 10/12, tel. 42 617 24 34
- Pływalnia Wodny Raj
ul. Wiernej Rzeki 2, tel. 42 250 70 12, 42 250 70 11

5.4. PARKI / ZIELEŃ MIEJSKA

Bałuty

- Park im. A. Struga
ul. Ks. Brzóska, ul. Piekarska, ul. Olsztyńska
- Park im. Szarych Szeregów
ul. Górnicza, ul. Staszica, ul. Marysińska
- Park Staromiejski
ul. Zachodnia, ul. Ogrodowa, ul. Północna, ul. Franciszkańska
- Park im. A. Mickiewicza (Julianów)
ul. Zgierska, ul. Biegańskiego, ul. Krzewowa, al. Róż, ul. Folwarczna,
ul. Jaworowa
- Park Helenów
ul. Północna, ul. Źródłowa, ul. Smugowa
- Park im. S. Żeromskiego
al. Urody Życia, ul. Kaczeńcowa, ul. Rojna, ul. Lniana
- Park Piastowski
ul. Wici
- Park Przy Hipotecznej
ul. Hipoteczna, ul. Pojezierska, ul. Grunwaldzka
- Park Ocalałych
ul. Wojska Polskiego, ul. Brzeska, ul. Oblęgorska

Górna

- Park Sielanka
ul. Pabianicka, ul. Cieszkowskiego, Rondo Lotników Lwowskich
- Park im. J. Słowackiego (Wenecja)
ul. Pabianicka, ul. Cieszyńska, Al. Politechniki
- Park im. W. Reymonta
ul. Piotrkowska, ul. Przybyszewskiego, ul. Milionowa
- Park im. J. Dąbrowskiego
ul. Rzgowska, ul. Jachowicza, ul. Dąbrowskiego
- Park im. Legionów (Hibnera)
ul. Pabianicka, ul. Doroty, ul. Bednarska, ul. Sanocka
- Park przy ul. Lecznicy
ul. Kasowa, ul. Lecznicza, ul. Podmiejska, ul. Słowackiego
- Park przy Pięknej (im T. Rejtana) (na terenie cmentarza ewangelickiego)
ul. Rejtana, Al. Politechniki, ul. Piękna, ul. Helsztyńskiego

- Skwer Św. Maksymiliana Marii Kolbego
ul. Rydla, ul. Tatrzańska
- Skwer im. H. Dubaniewicza (Młodości)
ul. Paderewskiego, ul. Strucharska (przy IX LO)
- Stawy Jana
ul. Rzgowska, ul. Paradna, ul. Kosynierów Gdyńskich
- Stawy Stefańskiego
ul. Farna, ul. Plażowa, ul. Patriotyczna, ul. Rudzka
- Park na Młynku
ul. Młynek, ul. Bałwatna

Polesie

- Park im. ks. J. Poniatowskiego (przy Pańskiej)
al. Jana Pawła II, ul. Parkowa, ul. Żeromskiego, Al. Mickiewicza
- Park im. J. Piłsudskiego (Zdrowie, Ludowy)
al. Unii, ul. Srebrzyńska, ul. Krakowska, ul. Krzemieniecka,
ul. Konstantynowska
- Park im. Bp. M. Klepacza (Worcela)
al. Politechniki, ul. Skorupki, ul. Wólczańska
- Brus - tereny Parku im. J. Piłsudskiego, osiedle i piligon na Brusie

Śródmieście

- Park im. St. Staszica
ul. Uniwersytecka, ul. Narutowicza, ul. Wierzbowa, ul. Jaracza
- Park im. St. Moniuszki (Kolejowy)
ul. Kilińskiego, ul. Składowa, ul. POW, ul. Narutowicza
- Park im. H. Sienkiewicza (Mikołajewski)
ul. Sienkiewicza, ul. Kilińskiego, ul. Tuwima
- Park im. J. Matejki
ul. Narutowicza, ul. Matejki

Widzew

- Park "Źródła Olechówki"
al. Ofiar Terroryzmu 11 Września, ul. Kazimierza Odnowiciela
- Park 3 Maja
ul. Małachowskiego, ul. Kopcińskiego, ul. Konstytucyjna
- Park im. R. Baden-Powella
ul. Konstytucyjna, ul. Niciarniana, ul. Małachowskiego, tory PKP
- Park Widzewski
ul. Niciarniana, ul. Sobolowa, ul. Piłsudskiego
- Park Źródliska I
ul. Fabryczna, ul. Przędzalniana- Piłsudskiego

- Park Źródlińska II
pl. Zwycięstwa, ul. Targowa, ul. Fabryczna
- Park Nad Jasieniem
ul. Śmigłego Rydza, ul. Tymienieckiego, ul. Zbiorcza
- Park Podolski
ul. Śmigłego Rydza, ul. Zbaraska
- Park im. J. Kilińskiego
ul. Kilińskiego, ul. Tymienieckiego
- Park im. Gen. M. Zaruskiego (daw. Krasickiego lub Na Stokach)
ul. Szczytowa, ul. Giewont
- Park Górka Widzewska
ul. Milionowa, ul. Czernika, ul. Bartoka

Lasy komunalne

- Las Łagiewnicki
ul. Łagiewnicka, ul. Wałbrzyska, ul. Skrzydlata, ul. Kasztelańska, ul. Wycieczkowa, ul. Rogowska, ul. Okólna, ul. Serwituty, ul. Trakt Strykowski
- Uroczysko Lublinek
ul. Pilotów, ul. Zamiejska, ul. Latawcowa, ul. Ikara

5.5. DOMY KULTURY / OŚRODKI KULTURY

- Akademicki Ośrodek Inicjatyw Artystycznych
ul. Zachodnia 54/56, tel. 42 633 43 68
- Bałucki Ośrodek Kultury "Lutnia"
ul. Łanowa 14, tel. 42 652 62 27
- Bałucki Ośrodek Kultury "Na Żubardzkiej"
ul. Żubardzka 3, tel. 42 651 67 47
- Bałucki Ośrodek Kultury "Rondo"
ul. Limanowskiego 166, tel. 42 651 50 30 wew. 16
- Centrum Kultury Młodych
ul. Lokatorska 13, tel. 42 684 68 66
- Centrum Kultury Młodych - Klub "Dąbrowa" – filia
ul. Dąbrowskiego 93, tel. 42 641 82 81
- Dom Kultury "502"
ul. Gorkiego 16, tel. 42 673 35 99 / 42 673 32 90
- Dom Kultury "Ariadna"
ul. Niciarniana 1/3, tel. 42 678 47 41
- Dom Kultury "Widok"
al. Piłsudskiego 133, tel. 42 674 92 30
- Łódzki Dom Kultury
ul. Traugutta 18, tel. 42 633 98 00

- Ośrodek Kultury "Górna"
ul. Siedlecka 1, tel. 42 684 66 47
- Poleski Ośrodek Sztuki
ul. Krzemieniecka 2a, tel. 42 688 13 47
- Dom Literatury w Łodzi
ul. Roosevelta 17, tel. 42 636 68 38

5.6. TEATRY / MUZEA

- Teatr Lalek „Arlekin” im. Henryka Ryla w Łodzi
ul. 1 Maja 2, tel. 633 08 94 / 42 632 58 99
- Teatr Muzyczny w Łodzi
ul. Północna 47/51, tel. 42 678 26 12
- Teatr Nowy im. Kazimierza Dejmka w Łodzi
ul. Więckowskiego 15, tel. Centrala 42 633 44 94
- Teatr „Pinokio” w Łodzi
ul. Kopernika 16, tel. 42 636 59 88
- Teatr Powszechny w Łodzi
ul. Legionów 21, tel. 42 633 25 39
- Centralne Muzeum Włókiennictwa
ul. Piotrkowska 282, tel. 684 33 55
- Miejska Galeria Sztuki w Łodzi
ul. Sienkiewicza 44, tel. 42 674 10 59
- Muzeum Kinematografii
Plac Zwycięstwa 1, tel. 42 674 09 57
- Muzeum Miasta Łodzi
ul. Ogrodowa 15, tel. 42 654 03 23 / 42 254 90 15
- Muzeum Tradycji Niepodległościowych
ul. Gdańska 13, tel. 42 636 44 04

5.7. BIBLIOTEKI

Miejska Biblioteka Publiczna Łódź - Bałuty im. Stanisława Czernika ul. Rojna 39, tel. 42 652 03 69

- Filia nr 1
ul. Urzędnicza 8, tel. 42 654 33 24
- Filia nr 2
ul. Łagiewnicka 118, tel. 42 255 27 57
- Filia nr 3
ul. Osiedlowa 6, tel. 42 654 23 85
- Filia nr 4
ul. Czarnieckiego 4, tel. 42 656 90 39

- Filia nr 5
ul. Boj. Getta Warszawskiego 7, tel. 42 616 07 67
- Filia nr 6
ul. Marynarska 9, tel. 42 616 03 27
- Filia nr 7
ul. Aleksandrowska 12, tel. 42 652 21 78
- Filia nr 9
ul. Chryzantem 2, tel. 42 656 25 53
- Filia nr 10
ul. 11 Listopada 79, tel. 42 659 10 81
- Filia nr 11
ul. A. Radka 8, tel. 42 652 19 66
- Filia nr 12
ul. Zachodnia 12, tel. 42 654 06 84
- Filia nr 14
ul. Powst. Wielkopolskich. 3, tel. 651 23 08
- Filia nr 17
ul. A. Mackiewicza 35, tel. 42 651 18 99
- Filia nr 18
ul. Wodnika 7, tel. 42 659 48 63
- Filia nr 21
ul. Żubardzka 3, tel. 42 651 23 56
- Filia nr 22
ul. Limanowskiego 194, tel. 42 651 10 49
- Filia nr 25
ul. T. Boya-Żeleńskiego 15, tel. 42 656 13 00
- Filia nr 28
ul. Motylowa 13, tel. 42 659 29 93

**MBP Łódź - Górna im. Władysława Stanisława Reymonta
ul. Paderewskiego 11a, tel. 42 684 91 97**

- Filia nr 1 (dla dorosłych)
ul. Przybyszewskiego 46/48, tel. 42 684 81 73
- Filia nr 2 (dla dzieci, młodzieży i dorosłych)
ul. Natalii 2, tel. 646 94 19
- Filia nr 3 (dla dzieci, młodzieży i dorosłych)
ul. Lokatorska 13, tel. 42 682 40 89
- Filia nr 4 (filia szpitalna)
ul. Paderewskiego 4, tel. 42 681 52 10 wew. 219

- Filia nr 4 - Ośr. Rehab. Kardiolog
ul. Popioły 40, tel. 42 684 24 76
- Filia nr 5 (dla dzieci i młodzieży)
ul. Przybyszewskiego 63, tel. 42 684 72 14
- Filia nr 6 (dla dzieci, młodzieży i dorosłych)
ul. Bednarska 24 tel. 42 681 69 81
- Filia nr 7 (dla dorosłych)
ul. Rzgowska 33, tel. 42 684 17 25
- Filia nr 8 (dla dzieci, młodzieży i dorosłych)
ul. Cieszkowskiego 11a, tel. 42 648 74 08
- Filia nr 9 (filia szpitalna)
ul. Milionowa 14, tel. 42 674 17 74
- Filia nr 10 (dla dzieci, młodzieży i dorosłych)
ul. Kadłubka 40, tel. 42 643 36 50
- Filia nr 11 (dla dzieci, młodzieży i dorosłych)
ul. Piękna 35/39, tel. 42 684 63 72
- Filia nr 12 (dla dorosłych)
ul. Dąbrowskiego 91, tel. 42 643 23 50
- Filia nr 13 (dla dzieci, młodzieży i dorosłych)
ul. Podhalańska 1, tel. 42 643 40 81
- Filia nr 14 (dla dzieci, młodzieży i dorosłych)
ul. Lenartowicza 16, tel. 42 643 34 89
- Filia nr 15 (filia szpitalna)
ul. Rzgowska 281/289 - Instytut Centrum Zdrowia Matki Polki, tel. 42 646 96 15
- Filia nr 16 (dla dzieci i młodzieży)
ul. Tatrzańska 124 bl. 621b, tel. 42 643 11 53
- Filia nr 17 (dla dzieci, młodzieży i dorosłych)
ul. Rudzka 7, tel. 42 684 84 45

MBP Łódź - Polesie

ul. Andrzeja Struga 33, tel. 42 637 30 49

- Filia nr 1
ul. Tomaszewicza 2, tel. 42 687 06 89
- Filia nr 2
ul. Wróblewskiego 67, tel. 42 688 31 30
- Filia nr 3
ul. Perla 9, tel. 42 633 84 68
- Filia nr 4
ul. Legionów 71/73, tel. 42 632 48 14

- Filia nr 5
ul. Wileńska 59/63, tel. 42 686 16 16
- Filia nr 7
ul. Armii Krajowej 32, tel. 42 687 14 16
- Filia nr 8
ul. Ks. J. Popiełuszki 17, tel. 42 687 00 70
- Filia nr 9
ul. Zielona 77, tel. 42 633 92 27
- Filia nr 10
ul. Więckowskiego 32, tel. 42 636 37 20
- Filia nr 11
ul. Wólczańska 195 (szpital im. M. Pirogowa), tel. 42 636 76 11
- Filia nr 12
ul. Wróblewskiego 67, tel. 42 688 31 30
- Filia nr 13 (Dom Pomocy Społecznej "Włókniarz")
ul. Krzemieniecka 7/9, tel. 42 688 06 49 w. 33
- Filia nr 14
ul. Rajdowa 8, tel. 42 688 96 36
- Filia nr 15
ul. Wileńska 37 (szpital im. M. Madurowicza), tel. 42 686 83 14
- Filia nr 16 Biblioteka Katolicka NSJ
ul. Retkińska 127 (kościół)
- Filia nr 17
ul. Ossowskiego 4, tel. 42 651 66 52
- Filia nr 18
al. Politechniki 3a, tel. 42 632 21 79

MBP Łódź - Śródmieście im. Andrzeja Struga
ul. A. Struga 14, tel. 42 637 23 43

- Dział Gromadzenia Opracowania, Udostępniania i Informacji MBP Łódź - Śródmieście
ul. A. Struga 14, tel. 42 637 33 06
- Dział Informacyjno - Bibliograficzny MBP Łódź - Śródmieście
ul. A. Struga 14, tel. 42 637 33 06
- Filia nr 1 (dla dzieci i młodzieży)
ul. Ogrodowa 24, tel. 42 630 17 81
- Filia nr 2
ul. Piotrkowska 272b, tel. 42 684 93 91
- Filia nr 3
ul. Rewolucji 1905 r. 84, tel. 42 678 66 35

- Filia nr 4
ul. Pomorska 96a, tel. 42 678 21 77
- Filia nr 5
ul. Sterlinga 1/3 (szpital), tel. 42 633 63 30 wew. 237
- Filia nr 6
ul. Narutowicza 91a, tel. 42 678 33 01
- Filia nr 7
ul. Lumumby 12, tel. 42 678 10 14
- Filia nr 8 (dla dorosłych)
ul. Ogrodowa 24, tel. 42 678 10 14
- Filia nr 9 (dla dorosłych)
ul. Brzeźna 10, tel. 42 636 11 83
- Filia nr 10 (dla dzieci i młodzieży)
ul. Brzeźna 10, tel. 42 636 11 83
- Filia nr 11
ul. Próchnika 7, tel. 42 633 51 80
- Filia nr 12
ul. Kopcińskiego 22 (szpital), tel. 42 678 92 88 wew. 418
- Filia nr 13
ul. Rewolucji 1905 r. 37/39, tel. 42 632 81 80
- Filia nr 14 (dla dzieci i młodzieży)
ul. A. Struga 14, tel. 42 637 30 31

**MBP Łódź - Widzew im. Lucjana Rudnickiego
ul. Bartoka 27, tel. 42 673 82 98**

- Dział Gromadzenia, Opracowania, Udostępniania i Informacji
ul. Ketlinga 21, tel. 42 670 15 27
- Oddział dla dzieci
ul. Ketlinga 21, tel. 42 670 15 27
- Filia nr 1 (dla dzieci, młodzieży i dorosłych)
ul. Skalna 2, tel. 42 679 31 17
- Filia nr 2 (dla dorosłych)
ul. Tuwima 75, tel. 42 674 48 73
- Filia nr 3 (dla dorosłych)
ul. Przybyszewskiego 86, tel. 42 684 74 86
- Filia nr 4 (dla dorosłych i dzieci)
ul. Rokicińska 390, tel. 42 648 81 97
- Filia nr 5 (dla dorosłych)
ul. Wilcza 7, tel. 42 674 82 04
- Filia nr 6 (dla dorosłych)
ul. Gorkiego 63, tel. 42 672 61 13

- Filia nr 7 (dla dzieci)
ul. Targowa 19, tel. 42 674 45 85
- Filia nr 8 (dla dzieci)
ul. Bartoka 27, tel. 42 673 82 98
- Filia nr 9 (dla dzieci)
ul. Tatrzańska 63, tel. 42 643 91 38
- Filia nr 10 (dla dorosłych)
ul. Tatrzańska 63, tel. 42 643 91 08

5.8. UNIWERSYTETY / AKADEMIE III WIEKU

- Łódzki Uniwersytet Trzeciego Wieku im. Heleny Kretz
ul. Traugutta 18, pok. 412, tel. 42 632 11 93
- Uniwersytet Trzeciego Wieku Politechniki Łódzkiej
al. Politechniki 12, pok. 102, tel. 42 631 20 30
- Salezjański Uniwersytet Trzeciego Wieku
ul. Wodna 36, tel. 42 671 84 17
- Uniwersytet Trzeciego Wieku Fundacji Katolickiego Gimnazjum i Liceum
Ogólnokształcącego im. Jana Pawła II w Łodzi
ul. K. K. Baczyńskiego 156, tel. 42 613 18 91
- Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Wyższej Szkole Informatyki i Umiejętności
ul. Rzgowska 17a pok. 311B, tel. 42 27 50 190
- Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej
w Łodzi
ul. Sterlinga 26, pok. K016, tel. 501 323 422
- Akademia Seniora Activus
ul. POW 3/5, tel. 503 750 260
- Akademia Zdrowia i Sportu Trzeciego Wieku- Akademicki Klub Sportowy przy
Wyższej Szkole Sportowej
ul. Milionowa 12, tel. 42 254 05 70
- Akademia Kreatywnego Seniora
Akademia Sztuk Pięknych, ul. Wojska Polskiego 121, tel. 42 254 74 85

5.9. KLUBY SENIORA

Bałuty

- Klub Seniora „Relax”
Dom Kultury „Relax” - ul. Rydzowa 5, tel. 42 613 08 80 / 42 613 08 82
- Klub Seniora "Zdrówko"
Centrum Zajęć Pozaszkolnych Nr 1 - ul. Zawiszy Czarnego 39, tel. 42 655 06 00

- Klub Seniora
Spółdzielnia Mieszkaniowa im. Władysława Jagiełły - ul. Chopina 4 bl. 9,
tel. 664 946 944
- Klub Seniora
Ośrodek Kultury "Lutnia" - ul. Łanowa 14, tel. 42 652 62 27
- PZERII I Oddział Łódź - Bałuty - ul. Limanowskiego 123a, tel. 42 651 62 09
- Koło Emerytów i Rencistów Pracowników Oświaty Łódź - Bałuty
Międzyzakładowa Komisja NSZZ "Solidarność" - ul. Sędziowska 18,
tel. 42 654 41 49
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło nr 12 "Tatarak"
ul. Tatarakowa 22, tel. 514 088 665

Górna

- Klub Seniora "Młodzi duchem"
Centrum Integracji, Międzypokoleniowej „HIPOKAMP” - ul. Sopocka 3/5,
tel. 42 684 24 87
- Koło Nr 5 PZERII Klub Seniora przy Osiedlowym Domu Kultury „Romus”
ul. Podhalańska 15/5, tel. 42 251 43 98
- Klub Seniora
Ośrodek Kultury "Górna" - ul. Siedlecka 1, tel. 42 684 66 47
- Koło nr 7 PZERII
ul. Skupiona 3, tel. 604 413 737
- Koło nr 6 PZERII "Ciołkowskiego"
ul. Ciołkowskiego 11, tel. 42 682 06 89
- Łódzki Klub Seniorów Lotnictwa
tel. 42 684 52 90

Polesie

- Klub Seniora
Ośrodek Kultury Karolew - ul. Bratysławska 6a, tel. 42 687 02 07
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło nr 2 PZERII "Oaza"
ul. Armii Krajowej 32, tel. 42 686 77 37 lub 687 19 97 wew. 30
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło nr 8 PZERII "Grzybowa"
ul. Prausa 2
- Koło Emerytów i Rencistów Pracowników Oświaty Łódź – Polesie
Międzyzakładowa Komisja NSZZ "Solidarność" - ul. Żeromskiego 26,
tel. 42 633 29 27
- Koło Seniorów Łódzkiego Klubu Sportowego
Łódzki Klub Sportowy - al. Unii Lubelskiej 2

Śródmieście

- Klub Seniora
Łódzka Spółdzielnia Mieszkaniowa - ul. Narutowicza 137, tel. 603 688 141
- Koło Emerytów i Rencistów Pracowników Oświaty Łódź - Śródmieście
Międzyzakładowa Komisja NSZZ "Solidarność" - ul. Zamenhofa 13,
tel. 42 637 42 53

Widzew

- Klub Seniora
Rada Osiedla Stary Widzew - ul. Przędzalniana 22, tel. 42 674 74 53
- Koło nr 6 PZERII
Dom Kultury "Zarzewie" - ul. Wandurskiego 4, tel. 42 251 75 77
- Koło nr 7 PZERII
Spółdzielnia Mieszkaniowa im. Władysława Chrobrego - ul. Gorkiego 63, tel. 42 672 70 94
- Klub Seniora "Złota Jesień" PZERII
ul. Gogola 12, tel. 502 265 390
- Klub Seniora "SENIOR"
Spółdzielnia Mieszkaniowa im. Stefana Batorego - ul. Czernika 1/3, tel. 42 673 81 90
- Klub Seniora przy Klubie "Alternatywa"
Spółdzielnia Mieszkaniowa im. Stefana Batorego - ul. Czernika 1/3, tel. 506 420 030
- PZERII II Oddział Łódź – Widzew
ul. Zbiorcza 21, tel. 42 676 07 49
- Koło Emerytów i Rencistów Pracowników Oświaty Łódź- Widzew
Międzyzakładowa Komisja NSZZ "Solidarność" - ul. Zamenhofa 13, tel. 42 637 44 95
- Klub Seniora
Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Dzielnicowy Łódź - Widzew - ul.
Szpitalna 12, tel. 42 674 20 29
- Klub Seniora "Pięćdziesiątka"
Młodzieżowa Spółdzielnia Mieszkaniowa - ul. Milionowa 78, tel. 42 672 33 03

5.10. MOPS / DOMY DZIENNEGO POBYTU / DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ ■

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi

ul. Kilińskiego 102/102a, tel: 42 685 43 62 / 42 685 43 63

- **I Wydział Pracy Środowiskowej - obejmuje rejon Bałut i część Polesia, ul. Tybury 16, tel. 42 640 70 07**
- PPS Łódź, ul. Limanowskiego 194/196, tel. 42 640 71 61

- PPS Łódź, ul. Tokarzewskiego 53, tel. 42 654 28 70 / 42 656 35 07
- PPS Łódź, ul. Marysińska 36, tel. 42 640 60 29 / 42 640 62 05
- PPS Łódź, ul. Motylowa 4, tel. 42 659 25 00
- PPS Łódź, ul. Rybna 18, tel. 42 640 63 07
- PPS Łódź, ul. Perla 2, tel. 42 633 50 60
- PPS Łódź, ul. Sprinterów 11, tel. 42 688 98 78 / 42 688 89 20
- PPS Łódź, ul. Kasprzaka 27, tel. 42 640 71 76
- PPS Łódź, ul. Karolewska 70/76, tel. 42 686 66 56
- PPS Łódź, ul. Garnizonowa 38, tel. 42 611 19 47

- **II Wydział Pracy Środowiskowej - obejmuje Widzew i Śródmieście
ul. Grota - Roweckiego 30, tel. 42 677 15 50**

- PPS Łódź, ul. Elsnera 12, tel. 42 677 15 58 / 42 672 09 51
- PPS Łódź, ul. Wysoka 22, tel. 42 677 15 57 / 674 48 45
- PPS Łódź, ul. Zbocze 2a, tel. 42 679 29 26
- PPS Łódź, al. Piłsudskiego 67, tel. 42 677 15 59
- PPS Łódź, ul. Piotrkowska 61, tel. 42 630 12 51 / 42 630 12 52
- PPS Łódź, ul. Tramwajowa 21, tel. 42 678 17 59 / 42 678 17 79
- PPS Łódź, ul. 10-go Lutego 7/9, tel. 42 630 15 59

- **III Wydział Pracy Środowiskowej - obejmuje Górną i część Polesia
ul. Będzińska 5, tel. 42 684 44 81**

- PPS Łódź, ul. Dąbrowskiego 33, tel. 42 647 02 22
- PPS Łódź, ul. Senatorska 4, tel. 42 683 37 55
- PPS Łódź, ul. Paderewskiego 47, tel. 42 682 04 72
- PPS Łódź, ul. Paderewskiego 47, tel. 42 683-48-62 / 42 683 48 63 / 42 683 48 58 / 42 638 48 59
- PPS Łódź, ul. Rzgowska 170, tel. 42 645 93 70
- PPS Łódź, ul. Kilińskiego 102/102a, tel. 42 637 03 81

- **Domy Pomocy Społecznej będące w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi**

- DPS „Dom Kombatanta”, ul. Przyrodnicza 24/26, tel. 42 655 30 30
- DPS „Włókniarz” im. Jana Pawła II, ul. Krzemieniecka 7/9, tel. 42 686-06-49
- DPS „Pogodna Jesień”, ul. Dojazdowa 5/7, tel. 42 659 87 99
- DPS, ul. Rojna 15, tel. 42 652 24 25

- **Domy Pomocy Społecznej będące w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi – dla osób przewlekle somatycznie chorych**

- Centrum Rehabilitacyjno - Opiekuńcze, ul. Przybyszewskiego 255/267, tel. 42 250 72 00 / 05
- 2 DPS, ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich 32, tel. 42 632 22 03
- DPS, ul. Rudzka 56, tel. 42 640 90 28
- 6 DPS, ul. Złotnicza 10, tel. 42 657 50 90
- DPS, ul. Narutowicza 114, tel. 42 679 12 55 / 42 679 17 01

- Domy Pomocy Społecznej będące w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi – dla osób przewlekle psychicznie chorych
 - 5 DPS, ul. Podgórna 2/14, tel. 42 643 53 49 / 42 643 53 59
 - 3 DPS, ul. Paradna 36, tel. 42 645 70 55
- **Domy Dziennego Pobytu dla seniorów podległe Wydziałom Pracy Środowiskowej**

I Wydział Pracy Środowiskowej

- DDP, ul. Rojna 52, tel. 42 652 01 86
- DDP, ul. Wrocławska 10, tel. 42 640 70 23
- DDP, ul. Organizacji WiN 37, tel. 42 657 05 74
- DDP, ul. Borowa 6, tel. 42 633 11 78

II Wydział Pracy Środowiskowej

- DDP, ul. Narutowicza 37, tel. 42 631 90 88
- DDP, ul. Jaracza 36, tel. 42 632 27 42
- DDP, ul. Ćwiklińskiej 18, tel. 42 677 15 60
- DDP, ul. Grota-Roweckiego 30, tel. 42 677 15 51
- DDP, ul. Smetany 4, tel. 42 671 02 68
- DDP, ul. Zbocze 2a, tel. 42 679 29 78

III Wydział Pracy Środowiskowej

- DDP, ul. Senatorska 4, tel. 42 684 34 63
- DDP, funkcjonujący w ramach "Domu Międzypokoleniowego Bednarska", ul. Bednarska 15 a, tel. 42 640 03 44 / 42 684 98 04
- DDP, ul. Lelewela 17, tel. 42 682 65 69
- DDP, ul. Obywatelska 69, tel. 42 648 62 72
- DDP, ul. 1 Maja 24/26, tel. 42 631 09 67
- DDP, ul. Kościuszki 29, tel. 42 632 60 59
- DDP,, ul. Piotrkowska 203/205, tel. 42 637 66 11
- DDP,, ul. Fabryczna 19, tel. 42 677 15 56
- DDP, funkcjonujący w ramach Domu Pomocy Społecznej "Włókniarz", ul. Krzemieniecka 7/9, tel. 42 686 06 49

5.11. TELEFONY ALARMOWE

- **112** - numer 112 jest jednolitym numerem alarmowym obowiązującym na terenie całej Unii Europejskiej. Numer 112 służy do powiadamiania w sytuacjach zagrożenia zdrowia, życia lub mienia. W Polsce połączenia alarmowe 112 są odbierane przez Straż Pożarną i Policję.
- **Pogotowie Ratunkowe - 999**
- **Straż Pożarna - 998**
- **Policja - 997**
- **Straż Miejska - 986**
- Animal Patrol (Straż Miejska w Łodzi). Jeśli czujesz się zagrożony lub widzisz zwierzę potrzebujące pomocy, dzwoń pod - 986
- **Pogotowie wodociągowe Łódź - 994**
- **Pogotowie MPK - 995**
- Pogotowie Energetyczne Łódź Południe - tel. 42 675 17 31
- Pogotowie Energetyczne Łódź Północ - tel. 42 675 18 31
- Pogotowie Energetyczne Łódź Centrum - tel. 42 674 23 34
- Pogotowie Kanalizacyjne - tel. 42 672 22 66
- Pogotowie Gazowe - 992, tel. 42 674 55 23 (całą dobę) / tel. 42 678 51 22

Materiał opracowany przez Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych
Urzędu Miasta Łodzi na podstawie informacji udostępnionych przez:

Biuro ds. Partycypacji Społecznej UMŁ
Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów
Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Społecznych OPUS/ LGD
Fundację Subvenio
Łódzki Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Łodzi
Uniwersytety / Akademie Trzeciego Wieku
Wydział Kultury UMŁ
Wydział Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Łodzi
Zarząd Zieleni Miejskiej w Łodzi

ISBN 978-83-945928-0-6

ŁÓDŹ 2016